

Entered as Second-Class matter July 13th, 1893, at the Post Office of Chicago, Illinois, under Act of March 3rd, 1879.

Meti XXVI

CHICAGO, ILL., PENKTADIENIS, VASARIS (FEBRUARY) 9d., 1917 M.

No. 6

Didėji Karė.

Svarbiausias pereinantis savaitės atsitikimas, kaip kiti svarbiausi iki šiol, atsitiko ne art mūsų lauko. Tuom atsitikimu yra pertraukimas diplomatiškų ryšių Suvenytų Valstijų su Vokietija ir atsaukimas pasiuntinių abiejų kraštų. Tas dar nereiškia karės, bet prie jos priartina. Kas iš to pertraukimo diplomatiškų ryšių dar gali išpulti, to įspėti negalima, tas tik vėliau pasirodys. Žinoma, karės neįvyks, o tas gali karę pagimdyti net už tokius pasielgimus, koki ramiame laike nei didesnių vaidų nepagimdytų.

Aiškiau matyt pasekmes per "aukimo diplomatiškų ryšių Amerikoje" negu Vokietijoje. Amerikoje karščiau griebiasi besirengimo karėn negu Vokietijoje, ypač prirenžiama laivynas. Tame nieko įstačius nėra, nes Amerika militariškai silpna, karėn neprirenžusi, o Vokietija nuo senai taip prirenžusi, kad geriau prisirengti negalima, jos pajėgos nuo senai suorganizuotos ir karėn prirenžtos, karėn ten prirenžta visa tauta nuo senai. Amerikos gi žemės kariuomenė visai silpnutė, menkesnė negu kokio nors trečio laipsnio Europos krašto, bet iki šiol dar Amerikoje jos karškos pajėgos nemoobilizuojamos, o su tomis, kokias Amerika turi, nieko pradėti negalima Europoje. Ką geriausia Amerika atsigynimui turi, tai yra jos karškas laivynas. Laivų, bent didelių, Amerika turi gal daugiau negu Vokietija, bet tiems laivams daugelio truksta, truksta ir iguloms daugelio išlavintų žmonių. Žmonių Amerika turi daugiau negu Vokietija, tai, užėjus reikalui ir kareivių galečių daugiau surinkti, bet tie kareiviai neįmokyti, neišlavinti, o tik išlavinti ir disciplinuoti sveria ką mušiuose, o tokių Amerika turi labai mažai, bet atmušimui ir galingo prieso užpūlimo nuo įsiveržimo ir Amerikoje rastųsi užtekiniai išlavintų kareivių, nes ir priesas jų su sykiu daug atgabenti negalėtų vien jureivius, o kitokio keliu iš Europos Amerikon nėra. Amerika rupinasi vien apie drutiną laivyną, laivų ji turi daug ypač didelių, bet dabartinę karę pasirodė, kad submarinai, nors ne brangūs, juri mušiuose sveria daugiau net už brangius milžiniškus mūsų laivus. Kiek Amerika turi submarinų, tikrai nežinia, bet visgi kur kas mažiau negu Vokietija, kuri giriasi, kad čia blokavimui Anglijos ir Francijūs pakrančių ji turinti apie 800 submarinų. Nors gal tiek jų ji neturi, bet visgi turbūt turi jų daugiau negu Amerika, kuri dirbdina daugiausiai brangius milžiniškus mūsų laivus, kad jų skaitliumi pralenktų kitus turinčius tvirtesnius laivynus kraštus, ypač Vokietiją ir Franciją, o apie mažas submarinas mažai rupinasi. Trukumą submarinų tik dabar pamatė. Senatan įnešta tik dabar reikalavimas pridėti 100 submarinų. Tik kasin, ar to nesigriebiama pervačiai. Padirbimui submarinų reikia juk laiko taipau, kaip išlavimui kariuomenės. Jeigu dabar kiti karė, submarinų trukmė, o didieji brangūs mūsų laivai turėtų slėptiesi portuose taipau, kaip portuose juos laiko Vokietija ir Anglija, o jursė daugiausia veikia sutmarinai.

Pertraukimą diplomatiškų ryšių Amerikos su Vokietija talkininkų kraštuose priėmė su džiaugsmu, bet ir ten nuo Amerikos nelaukia didelės militariškos pagalbos.

Amerika gali talkininkams padėti tik ne militariška pagalba. Amerika gali talkininkams svarbią suteikti pagalbą rupindama pinigų karėi ir amunicijai; gali šiek tiek padėti valydamą jures nuo vokiškų laivų skandinančių pirklybinius laivus. Kitokios pagalbos talkininkams nuo Amerikos nei nelaukia. Rods laikraščiai rašo, jog Amerika, kilus karėi, pasiųs pagelbon talkininkams Francūzijon net 2 milijonų kareivių. Žinoma, vyrų Amerika gali ir daryk tiek Europon pasiųsti, nes jų turi ne mažai, bet iš jų vyrų padarymui karėivių reikia laiko. Kol tie milijonai Amerikos vyrų bus į kareivius paversti, karė gali pasibaigti, nes tautos per dešimtmečius karės traukti negali.

Todėl tai reikia abejoti, kad kiti karė Amerikos su Vokietija. Vokietija turi gana darbo grumtis su talkininkais, o Amerika karės neįvyks, nes karėn neprirenžusi. Su menkesniais Vokietijos padėjtojais—Austrija, Bulgarija ir Turkija dar iki šiol ir diplomatiški ryšiai nepertraukti. Bet ir be noro Amerika gali bet karėn įtraukti, jeigu vokiečiai paskandytų didesnį jos laivą, su kuriuom žūtų ir kiek Amerikos piliečių. Tasyk žmonės priverstų valdyt apgynime savo piliečių apšaukti karė, nes kitaip Amerika nutostų įtekmes, kokią turėjo kaipu didelis kraštas. Vokietija gi, nors stengiasi laikytiesi terptautiškų taisyklių ir sutarimų, nežada vienok liautiesi skandinimo neutrališkų kraštų laivų.

Prezidentas Wilson atsisaukė neutrališkumą kraštus Europos ir pietinės Amerikos respublikos, kviesdamas sekti Suvenytų Valstijų pavykslą ir taipgi pertraukti diplomatiškus ryšius su Vokietija, bet iki šiol, nors daugumas neutrališkų kraštų pagiria prezidento Wilsono pasiūlymą, nesiskubina jo patarimą išpildyti; vien Ispanija gali pritarti, kurios gyventojus vokiečiai suerzino, paskandind vel jos pirklybių laivą ir perkirtę maišto privežimą ant Kanariškų salų ir per tai jų gyventojus badan įstumė. Skandinavijos viešpatystės (Svedija, Norvegija ir Danija) nors daug kenčia nuo vokiškų submarinų, bet stoti prieš vokiečius nedrįsta, nes vokiečiai gali su visu perkirsti anglių privežimą ir tuom išnaikyti pramonę Skandinavijos kraštuose. Pietinė Amerika taipgi nesiskubina pildyti prezidento Wilsono reikalavimą, nes Ispanijos Amerikos respublikos labiau neužtikinti Suvenytoms Valstijoms negu Vokietija, kurios paramos tikisi, jeigu prisiektų sukirsi su anglo-saxiskoms Suvenytoms Valstijoms, kurios neiškenčia nesiskubina į naminius ty respublikų reikalus. Bet jeigu neutrališką kraštai išpildytų prezidento Wilsono reikalavimą, Vokietija turėtų pasiduoti, nes ji visai būtų nuo svieto atskirta, apart Vokietijos ir jos draugų nei jos laivai, nei piliečiai niekur atkakti negalėtų ir visi jos ryšiai su kitais kraštais būtų pertraukti.

Vokiečiai ramina pats save įkalbinėdami, kad nieko netikėto neatitikio, nes pertraukimo ryšių su Amerika, besilaikancia talkininkų pusės, jie seniai laukė, todėl prie to prisirengė ir tas neatėjo netikėtai. Ir Suvenytų Valstijų susidėjimas karėj su talkininkais, vokiškių nuomone, mažą turėtų įtekmę ant visos didesės karės bėgio ir jos išėjimo. Bet tas yra vien vokiškių norai, kurie gali priešingai išsipildyti.

Karės frontuose pereitą savaitę nieko svarbesnio neatitikio. Mažus vienos, ar kitos pusės pa-

sisekimus ir nepasisekimus uždengė visai pertraukimas diplomatiškų ryšių Amerikoje su Vokietija. Rumunijos fronte didesnis p. i. e. šingų kariuomenių susirėmimas buvo į rytus nuo Jakobeni ir į vakarus nuo Kimpolung, kur vokiečiai mėgino pirmyn žengti, bet tapo atmušti. Mušij prie Jakobeni rusai nelaisvėn paėmė 11 vokiškų oficerų ir su viršum 1000 kareivių. Apart to, rusams teko viena kanuolė ir 10 kulkasvaidžių. Tas rodo, kad mušis buvo ten jau nemažas, bet vienas iš didesnių, kuriame iš abiejų pusių daugiau kareivių dalyvavo.

Macedonijoje ir Albanijoje didesnių susirėmimų nebuvo. Grekija jau nesierzina su talkininkais, bet pido talkininkų reikalavimus, nes vokiečiai šiom tarpu ir norėdami, negalėtų Grekijai padėti, o vokiečių submarinos, paskandinusios kelis gabenusius Grekijon maistą laivus sumazino net vokiečiams prietarienčių grekų simpatijas. Ne mažai prisidėjo prie nuraminimo vokiečių draugų ir talkininkų priesų ir pertraukimas diplomatiškų ryšių Amerikos su Vokietija. Tas su visu atėmė drąsą prieš talkininkus ką nors daryti, kadangi su jais ir Suvenytos Valstijos iš vieno eina.

Mesopotamijoje turkai nužengė truputį toliau ir anglius išvijo iš miesto Dizabad, o angliai pasitraukė toliau į pietus. Susirėmimai rusų su turkais buvo Persijoje. Sulyg Konstantinopolio žinių, provincijoj Fara sukilo gyventojai prieš rusus. Prie Kaspijos juriu buvo taipgi susimusimai mažesnių rusų ir turkų kariuomenių dalių, kurie pasibaigė be svarbesnių pasekmių.

Italijos fronte veikė ir veikia vien artilerija, smarkiausiai ji veikia aplinkinėse Garda ežero. Italij artilerija išvaikė austrų kariuomenę aplinkinėse Sareb, Pambeo ir Posina klonij. Austrų artilerija smarkiai veikia ant kalno Chaapot, į rytus nuo Goricia ir ant Karso kalno. Prie Giglia italų artilerija išvaikė austrų kariuomenės dalį.

Galicijoje didesnių priesingų kariuomenių susirėmimų nebuvo, vien Narajovka paupiuose buvo mažų kariuomenių dalių susirėmimai, kur rusai mėgino pirmyn žengti, bet austrų ir vokiškų kariuomenės juos atgal atmušė.

Rusijos fronte pradėti dideli mušiai Aa paupiuose, Rygos distriktė ir prie Dvinskio vėl sumažėjo ir per tai net pirmutinai rusų gana išnaikyti pramonę Skandinavijos kraštuose. Pietinė Amerika taipgi nesiskubina pildyti prezidento Wilsono reikalavimą, nes Ispanijos Amerikos respublikos labiau neužtikinti Suvenytoms Valstijoms negu Vokietija, kurios paramos tikisi, jeigu prisiektų sukirsi su anglo-saxiskoms Suvenytoms Valstijoms, kurios neiškenčia nesiskubina į naminius ty respublikų reikalus. Bet jeigu neutrališką kraštai išpildytų prezidento Wilsono reikalavimą, Vokietija turėtų pasiduoti, nes ji visai būtų nuo svieto atskirta, apart Vokietijos ir jos draugų nei jos laivai, nei piliečiai niekur atkakti negalėtų ir visi jos ryšiai su kitais kraštais būtų pertraukti.

Vokiečiai ramina pats save įkalbinėdami, kad nieko netikėto neatitikio, nes pertraukimo ryšių su Amerika, besilaikancia talkininkų pusės, jie seniai laukė, todėl prie to prisirengė ir tas neatėjo netikėtai. Ir Suvenytų Valstijų susidėjimas karėj su talkininkais, vokiškių nuomone, mažą turėtų įtekmę ant visos didesės karės bėgio ir jos išėjimo. Bet tas yra vien vokiškių norai, kurie gali priešingai išsipildyti.

Karės frontuose pereitą savaitę nieko svarbesnio neatitikio. Mažus vienos, ar kitos pusės pa-

kalbėti, nes submarinų gal daugiau negu vokiečiai utri angliai ir francūzai. Francūzijos laivyno ministeris užtikrina, jog Francūzija vokiškų blokados visai nesibijo, nes iki šiol vokiečių submarinos neišnaikino nei vieno procento francūziškų ir svetimų cinančių į Francūzijos portus laivų, tai nėra vilties, kad tas dabar geresnis vaiznis išduotų, o pusė procento tai labai maži nuostoliai, koki didelės svarbos turėti negali.

Iš Karės Lauko.

KAIZERIS PASIRENGĘS KOVOTI IKI PASKUTINIAI KAREIVIUI.

Amsterdam (per Londoną) saus. 31 d.—Sulyg žinios iš Berlyno, kaizeris atsakydamas į telegramą nuo Brandenburgso provincijos direktoriaus, pasiuntę jam tokią telegramą:

"Po trijų dešimty mėnesių karės, turtingos pasisveitimais, visų Vokietijos žmonės, šventame susirinkime už atmetimą mano taisyklių pasiūlymą yra vėl įkvėpti naujos pajėgos ir stovi greta su kaizeriu ir ciesaistyste kaip vienas žmogus, kad laimingai per kraujų perėjus paskutinę kovą, kuri dabar virto neišvengiamu rumulnamams, garbei ir laisvei ir kad galiausiai taikos ardytojus pastatys ribų vidun.

RUSAI SAKOSI VĖL LAIMĖJĘ TIES JAKOBINI...

Londonas, vas. 1 d.—Išskanant vietas Kuršėje ir Moldavijos šone, visoj europiniū mušij linijoj buvo ramu ar tai del didelio šalčio, ar del besingamų tytonis prie netikėtų didžiulių ofensyvų sąėjimų prieš centralines valstybes.

Bet Petrogradas praneša apie didesnius veikimus taip arti Rygos, taip rusų tolesniame beristengime eiti ant Jakobini augstumų.

Šitas spriaudžiamas besiveržimas, kuris Brusilovui laimėjo pirmutinį didesnį pasisekimą pereitą subatą, mat mai įgyja pajėgos. Rusai dabar užima augstą vietą ir priešų pasistengimas juos iš ten išvyti pasirodo yra bengždžias.

Petrogradas skelbia, kad trys užpuolimai vokiečių ir austrų pajėgų ant naujų pozicijų rytinėj Jakobini pusėj ir pietvakarinėj Kimpolungo pusėj tapo atvartų atgal ant lygumų su dideliais priešams nuostoliais.

KETURIOMS TAUTOMS GRĖŠIA BADAS.

Kopenhagen, vas. 3 d.—Didelis maistų trukumas grėsia tuojau Norvegijai, Svedijai, Hollandijai ir Danijai del vokiečių padidintos submarininės blokados. Visų šalių laikraščiuose išreiškiama didelis susirūpinimas. Jų siuntyma yra suparalizuota ir esama vienval reikalavimų, kad valdžios tuojau ką darytų su tuo. Vienok greičiausia tų šalių nebūs nieko daryta iki nebūs aišku, ką Suv. Valstijos žada daryti.

Eina gandas, buk skandinavų karaliai žada turėti suvažiavimą padėjimo apsnėkėjimui.

LAUKIA GREITO PERTRAUKIMO RYŠIŲ SU AUSTRIJA.

Washingtonas, vas. 5 d.—Austrų padėjimas suteikt daug spėjiojimų šiandien. Yra pripažinta, kad paskutinis Austrijos susirašymas ryšių pertraukimą padaro beveik neišvengiamu. Jokio prisirengimo nėra daroma sutikti naują Austrijos ambasadorių grovą Tarnovskį, kuris dar nepadavė savo mandato. Austrijos ambasadoje šnekama, kad mažas viltis yra diplomatiškų ryšių pertraukimo išvengimui.

UŽSISAKYTA KARĖS DAIKTŲ 506,000 KAREIVIŲ.

Philadelphia, Pa., vas. 5 d.—Karės Skyrius įgaliojo Schuyllke Arsenalą nupirkti medžiagos 506,000 kareivių kariaunai; šitą papasakojo miesto Verteivij Iliube arsenalo komendantas pulkininkas George H. Penrose. Iki šiol, kaip jis sako, buvo reikalaujama iš arsenalo aprūpinti tik 200,000 vyrų kariauną.

Sulyg jo, daugiau kaip 50 dirbtuvių savininkų pasisiūlė pavesti savo dirbtuves valdžios vartonei, jei reikalus būtų.

PADEJIMAS SUNKUS, BET NEBE VILTIES.

Washingtonas, vas. 5 d.—Apie valdžios atsinešimą į prietikius su Vokietija yra sakoma, kad padėjimas yra sunkus, bet ne be vilties.

Valdžios politika yra tokia: tiškėis geniausio, o rengkis prie aršiausio.

Neoficialės žinios atėjusios Washingtonan pranešė apie mirtį Amerikos jureivio Richardo Wallace vokiečiams paskandinus anglių laivą Eavestone. Žinios praneša, kad submarinas bombardavęs gyvasties valtis, kuriose igulai bandė pabėgti; prie šito tapo užmuštas kapitonas ir trys jureiviai igulios, tarp kurių buvęs ir Wallace.

KAIZERIS LAIKOSI SAVO TVIRTAI.

Berlinas, vas. 5 d.—Vokietijos užsienio reikalų sekretorius dras Alfred Zimmermann pranešdamas Berliner Tagelblatt laikraščiui atstovui apie Amerikos pertraukimą diplomatiškų ryšių su Vokietija pasakė: "Atgal žengti negalima. Męs savo padėjimo nesulaužėme. Męs tikimės, kad prezidentas Wilson persigėrs amerikiečius nuo blokadinės juostos."

Prezidento Wilsono pasiūlymą sekretorius Zimmermann pavadinė nuostabum.

Toliau jis paaiškino, kad Vokietija jokiū būdu submarininės blokados nū atsiims, nei suvelnins. Jis atkartojo, kad prie karinės submarinai. Vokietija priverstė talkininkai savo atsakymu priimti vokiečių pasiūlymą taikytis.

TURKAI NORI KAIZERIUI NOBELIO DOVANĄ.

Berlinas, Vasario 1 d.—Stambulo Universiteto profesoriai (Konstantinopolij) nutarė, kad didelė Nobelio dovana (\$40,000) už pasitarimą taikai, privalo būti pripažinta kaizeriui, kuris sulyg turkų esąs didžiausis kovotojas už taikos idėją.

RUSAI LAIMĖJO BUKOVINOJ, BET PRAKIŠO TIES RYGA.

Londonas, vasario 1 d.—Oficialis rusų pranešimas skelbia, kad netoli Bukovinės rubėžaus rusai šturmu užėmė teutonų fortikaciją į rytus nuo Jakobeni. Paimta belaisvių ir kariško grobio. Rusai šturmo fortą, brisdami iki krutinės sniego.

Ant fronto tarp Mintaus ir Rygos vokiečiai vėl padarė smarkų užpuolimą ant rusiškų pozicijų ant rytinio kranto upės Aa ir užgriebe 900 rusų neaisvėn bei paėmė 15 kulkasvaidžių. Rusai pripažįsta, kad po smarkų mušių netoli Kalnzem rusų kariuomenė pasitraukė vieną verstą atgal.

VOKIEČIAI LAUŽO ŽODI DUOTĄ AMERIKAI.

Washingtonas, D. C. Vasario 1 d.—Vakar vokiečių ambasadorius Amerikoje, grafas von Bernstorff, įdavė Suv. Valstijų valdžiai naują Vokietijos notą. Šitoj notoj Vokietija praneša, kad nuo

1 d. vasario Vokietijos "imperatoriškoji" valdžia—idant pasitarinai žmonių gerovei augstam niam sens—idant nesikrausti savo loy—idant monij—dabar yra priversta vėliau toliaus kovą už savo gyvybę, panaudojant pilnai visus ginklus, kuriuos ji turi."

Tas reiškia, kad vokiečių submarinai pradės vėl skandinti visus laivus be jokios mielaširdystės. Pridėtasai prie notos memorandumas paaiškina, kad nuo vasario 1 d. "judėjimas laivų bus sustabdytas visais galimais ginklais ir be jokio tolimesnio persigėjimo" visose jursėse aplink Angliją, Francūziją ir Italiją.

Šita vokiečių nota sulaužo pirmesnj Vokietijos pažadėjimą, kurį ji davė Amerikai, kad vokieški submarinai neskandins prekinių ir pasazierinių laivų be persigėjimo ir be davimo pasazieriams progos išsigelbėti.

Vasario 18 d. 1915 m. Vokietija buvo pradėjusi skandinti visus laivus tokiu pat būdu—be jokio persigėjimo. Kuomet jie paskandino tokiu būdu keletą pasazierinių laivų, su kuriais dingo ir Amerikos piliečiai, Suv. Valstijos pareikalavo, kad Vokietija pasiliautų tą dariusi, nes tas yra priešinga tarptautiškoms taisyklėms. Jeigu gi Vokietija nesiliautų nekariškus laivus skandinusi, tai tuomet Amerika prigrasino pertraukti su ja diplomatiškus ryšius, t. y. atšaukti savo ambasadorių iš Berlyno, o vokiečių ambasadoriui Washingtone atiduoti jo pasportus.

Vokietija tuomet nusileido ir pažadėjo Amerikai, kad ji savo submarinus apžebos. Dabar Vokietija savo tą pažadą vėl sulaužo. Todėl išeina labai svarbus klausimas, ką darys Amerika?

Visi laikraščiai—visokių pakraipų—beveik vienbalsiai išreiškia tokią nuomonę, kad Amerikai nelieta daugiaus nieko, kaip pertraukti ryšius su Vokietija; daugelis bijosi, kad jeigu Amerikos piliečiai žus nuo submarinų neteisusoto elgimosi, tai Amerika, savo piliečių ir garbės apgimimui, bus priversta stoti karėn su Vokietija.

KAIP TALKININKAI MANO GINTIS NUO SUBMARINŲ.

Londonas, vasario 1 d.—Pranešama, kad Vokietija turi nuo 300 iki 500 submarinų, kuriuos ji paleido į jures, kad užblokuotų Anglijos, Francūzijos ir Italijos pakraščius. Talkininkai, sakoma, jau apie savaitę laiko žinojo, kad Vokietija rengiasi atnaujinti savo "submarinų karę" ir esą yra prisirengę nuo jų atsiti.

Anglijos uostas Liverpool ir Francūzijos uostas Bordeaux (išterk: Bordo) bus atidaryti, kad ten ir kasin-kas. Talkininkai visų pirmiausiai apginkluos kiekvieną savo pasazierinį ar tavorinį laivą kanuolėmis iš abiejų galy ir iš šonų. Apart to laivų keilus saugos mazi kariški skraiduoliai, kurių Anglija tam tyčiai turi apie 4,000; jų užduotim bus vaikyti submarinus ir juos skandinti. Vadinat: dabar ir ant jų prasideda kova ant žut-but.

DABOJA VOKISKUS LAIVUS NEW YORKE.

New Yorke, vasario 1 d.—New Yorke uoste yra 24 vokieški pasazieriniai laivai, užsilikusieji čia nuo pat pradžios karės. Vakar uosto perdtinis Maloney uždarė uostą, neišleisdamas iš jo nei vieno laivo. Išplaukiančius iš uosto laivus sugrąžino atgal Amerikos kariškas laivas, daboja jantis jeigą į uostą. Kol-kas ne-duota paaiškinimo, kodėl taip daroma, bet eina gandas, kad keli vokieški laivai, žinodami apie paskutinę vokiečių notą, buvo besirengę iškrukti iš uosto į jures.

Uosto valdyba padarė ant vokiškų laivų reviziją ir pranešama, kad valdžia aštriai pasielgs, jeigu vokiškų laivų savininkai mėgintų juos išdanimuoti. Mat jeigu santikiai tarp Amerikos ir Vokietijos pagerstų, tai Amerikos valdžia gali užgriebti vokiškus laivus, stovinčius New Yorke, o tie laivai yra verti daugelį milijonų doliarų.

GRASINA NET LI-GONINIŲ LAIVAMS.

Londonas, 1 d. vasario.—Vokiečių admiraliija paskelbė, kad esą jos rankose yra prirodymų, kad Anglijos laivai-lazarietai būvę panaudoti pervežimui kareivių ir amunicijos iš Anglijos į Francūziją, todėl vokiečių admiraliija praneša; kad nuo šio laiko nepripažins laivai-lazarietai, jeigu jie plaukios kariškųjų laivų keliu tarp Anglijos ir Francūzijos,—vadinasi, kad net ir laivus su sužeistais skandins.

Anglijos valdžia griežtai užgina, kad ji kada nors būtų panaudojusi tokius laivus kariškiems tikslams ir todėl praneša, kad jeigu Vokietija įdris net ir tokius laivus skandinti, tai Anglijos valdžia tuojau padarys tam tikrus žingsnius, kad Vokietijai už tai atsilyginti.

AMERIKA IR KARĖ.

AMERIKA PERTRAUKĖ RYŠIUS SU VOKIETIJA.

Washington, D. C., vasario 3 d. Niekados Amerika dar nebuvo taip arti karės, kaip šiandien, kuomet žaibo greituomu paplito po visą šalį žinia, kad Prezidentas Wilson buvo priverstas pertraukti diplomatiškus ryšius su Vokietija. Vokiečių ambasadoriui Washingtone tapo įteikti jo pasportai, o Amerikos ambasadoriui Berline, Mr. Gerardui, duota prisakymas telegrafu, kad jis atsiimtų savo pasportą ir apleistų Vokietiją.

Oficiališku būdu apie tai paskelbė pats prezidentas Wilson laike extra posėdžio kongrese, sykiu išaiškindamas priežastis, kurios priverstė jį taip pasielgti.

Prezidentas, lydimas savo pagalbininkų, sykiu su savo sekretorium Mr. Tamuly, apsuptas būriu detektyvų ir policijos, kurių užduotim buvo sergėti prezidento ypata, atvyko į kapitolij lygiai 1 v. 55 min. po piet. Einant jam taku tarp didelių būrių žmonių, galima buvo aiškiai matyti ant jo veido didelis rūpestingumas ir rimtumas. Ant pasveikinimų jis neatsakė, o šiuom sykiu su paprastu sau nusipypsojimu; matyt buvo, kad prezidentas yra didžiai susirūpinęs.

Išėjęs į kapitolij, prezidentas palaukė keletą minučių spykerių kambarij; tuom tarpu senatoriai suėjo į tautos atstovų salę, ir užėmė pirmas tris eiles, sėdynių, kad bendrai su jais išklausti svarbaus prezidento pranešimo. Aplink pasieniais stovėjo įvairūs valdžios urėdninkai. Priešakinės sėdynės sėdėjo Augščiausio Teismo teisėjai—pirmas atsitikimas Amerikos istorijoj, kad Augščiausis Teismas dalyvaųty sykiu vienam posėdyj su Senatu ir Tautos atstovais.

Priešais spykerio estradą buvo sustoję beveik visi kabineto nariai. Užpakaly ant estrados sėdėjo šale vienas kito Tautos atstovų buto spykeris Mr. Clark ir senato pirmsėdis, vice-prezidentas Marshall, laukdami prezidento. Diplomatiškoji galerija buvo pilna atstovų nuo įvairių svetimų šalių; priešakyje sėdėjo Francūzijos ambasadorius Jusserand, vyriausias diplomatiško korpuso narys.

Sveikina Prezidentą.

Lygiai dviejose kongreso maršalka pranešė:

"Suvienytų Valstijų prezidentas!"

Visa milžiniška salė ir galerijos sustojo, kaip vienas vyras, savo vyriausio lyderio pasveikinimui, kuomet prezidentas Wilsonas įėjo į salę. Specialis komitetas, nuskirtas iš atstovų buto ir senato narių, palydėjo prezidentą iki spikerio estrados. Milžiniškas rankų plojimas sutiko prezidentą ir tęsėsi patal, pakol jis neatsikreipė prie bališkos su popiera rankoje, duodamas tuomi ženklą, kad jis nori pradėti skaityti savo pranešimą. Į vieną sekundą visos salės užviespatavo giliausiu tylėjimas.

Lygiu, tvirtu ir ramiu balsu prezidentas pradėjo skaityti savo pranešimą, kurį galima buvo aiškiai girdėti ir tolimiausiose sėdynėse.

Pranešimo turinys.

Savo pranešimą prezidentas pradėjo, p rvelgdamas pereitų metų susišėmus Amerikos su Vokietija.

Pernai pavasarį, kuomet vokiečių laivai le persergėjimo nuskaudino laivą Sussex, ant kurio žuvo ir Amerikos piliečiai, prezidentas buvo nusimtus Vokietijai ultimatumą, kuriame pranešė, kad jeigu Vokietija nesilaus lauziši tarptautiškas teises ir, neatšveigiant į jas, skandins Amerikos laivus ir žudys Amerikos piliečius, tai Amerika bus priversta pertraukti diplomatiskų ryšius. Tuomet Vokietija atsakė, kad ji toliaus to nedarys. Bet ji pridėjo išlygą, kad esą Suv. Valstijos privalo išreikalauti nuo Anglijos, kad ji nuimtų savo blokadą nuo Vokietijos; o jeigu esą Suv. Valstijos to parupinti negalės, tai Vokietija pasilieka sau "veikimo liuosybę".

Amerika tuomet pranešė, kad ji prima Vokietijos prisidėjimą, bet negali priimti ir nepriima jos pridėtos išlygos, nes Amerikos piliečių gyvastis ir turtas privalo but ir yra apsaugota tarptautiskomis, teisėmis, o ne išlygomis, kurias bile turi viespatystė gali pastatyti. Į tai Vokietija nedavė jokio atsakymo, bet savo submarinus sulaukė. Dabar Vokietija pranešė, kad nuo 1 d. vasario ji paliepė savo submarinams žudyti visus laivus, kol kas tik jie sutiks jūre, be jokio persergėjimo ir neatšveigiant į jokių tarp tautiskų įstatymus. Amerikai gė Vokietija paveldina siųsti į Angliją tik vieną laivą į savaitę ir dar tokiomis išlygomis:

- 1) Tokių laivus butinai turi atplaukti į Falmouth uostą (Anglijoje) nedideliais, o iš ten turi išplaukti sėdomis;
- 2) Jis turi eit. tokiu keliu, kokį nurodo vokiečiai, o ne kitokiu;
- 3) Jis turi turėti ant savo šonų tris plačias juostas, po 1 metrą pločio—balta, raudona ir balta; neplėtotas nuo viršaus į apačią;
- 4) Ant savo stiebo toks Amerikos laivas turi turėti vėliavas su raudonais-baltais keturakampiais, o užpakalyje prie vairo—Amerikos vėliavę.

Su tokiu pažėminimu ir lauzymu tarptautiskų teisių Amerika, kaip didelė ir nepriguldinga viespatija, negali sutikti. Ir todėl, sakė prezidentas—Amerikos valdžia neturi kitokio išejimo, kaip tik pasiegti taip, kaip buvo pažėnkinta pernai Amerikos ultimatumu. t. y. pertraukti diplomatiskų ryšius su Vokietija.

JAPONIJA NAUDOJASI.

Washington, 1. C. Japonija naudojasi iš kilusių su Vokietija vaidų, kurie gali karę išaukti. Japonijos ambasadorius pareikalavo nuo Suvienytų Valstijų, kad būtų atšauktas valstijose Oregon ir Idaho uždraudimas pirkti japonams.

Žemę Japonijos reikalavimas bus išpildytas.

ŠALCIAI.

Suvienyotose Valstijose tik dabar užstojo žiema su nepaprastais šalčiais. Dangelį vietų Nebraska valstijoje šalčio iki 24° žemiau zero.

DIRBDINA 100 SUBMARINŲ.

Washington, D. C. Senatorius Poindexter įnešė senate reikalavimą, kad Suvienytos Valstijos tuoj pasidirtų 100 submarinų. Ar ne pėvelai jis savo reikalavimą įnešė, kuomet Suvienytos Valstijos atsirado arti karės su Vokietija, kuri be ilgų svartymų ir kalbų pasidirtė 800 submarinų.

SERGSTI VOKIEČIŲ KONSULIATUS.

Suvienytų Valstijų valdžia saugiai sergsti vokiškus konsultatus esančius Amerikoje, nes bijosi ant-

rikos piliečių gyvybės ir jų teisių. "Aš negaliu—prezidentas sakė—nieko kito padaryti. Aš tikiuosi, kad valdžios visų kitų neutrališkų viespatijų padarys tą patį."

Pacioj pabaigoj prezidentas dar sykį pranešė, kad jis nenori karės, kad visą laiką jis dirbo dėl taikos, kad Amerika nenori kariuoti su Vokietijos žmonėmis, su kuriais risa Amerika ilgos prietelystės ryšiai. Bet iš kitos pusės Amerika negali pavelyti, kad Vokietijos valdžia lauzytų visus tarptautiskų įstatymus ir elgtųsi priešai teisingumo ir žmoniskumo principus.

Užbaigus pranešimą, visa salė vėl sustojo plodama. Prezidentas pasikloniojo tautos atstovams ir senatoriams, atsigrižo atgal atsisveikinti su spikeriu ir vice-prezidentu ir greitai išėjo. lydimas to paties kongresinio komiteto.

Prezidento pranešimas užsibai-gė lygiai. 2 v. 15 min. po piet.

Remia prezidento žingsnį.

Visas Tautos Atstovų butas ir senatas, beveik iki vienam, užgyrė prezidento padarytą žingsnį, apreiškdam, kad visa tauta stot šale prezidento jo teisinguose reikalavimuose. Dingo partysiskumas, ir republikonai sykiu su demokratais išreiškė, kad jie tiki prezidentu iki galui.

Netrukus atėjo žinios, kad buvusieji prezidento Wilsono priešai Hughes ir Taft išreiškė savo sutikimą su prezidentu. Net Rooseveltas, kuris iki šiolėi bailsiausiu būdu prezidentą, kritikuo-davo, apreiškė, kad prezidentas negalėjo kitaip pasiegti ir jeigu bus karė, tai jis, Rooseveltas, prašys kongreso, kad jam leistų surinkti liuosonorių pulką ir jis pats su savo keturiais sumais eis kariuoti. Kuone visi laikraščiai. universitetų prezidentai ir profesorai ir šiaip jau žymūs veikėjai vienu balsu sutinka su tuom, kad Amerikos kantrybė truko, kad prezidentas laukė ir kentė patol, pakol buvo galima kentėti, nežeminant Suv. Valstijų garbės ir kad kitaip pasiegti negalima buvo. Pagalios net pats vokiečių ex-ambasadorius von Bernstorff prisipažino, kad jis to laukė, res Suvienytos Valstijos kitaip pasiegti jau negalėjo.

IS AMERIKOS.

VOKIEČIŲ PADEJIMAS AMERIKOJ.

Jeigu Suvienytos Valstijos būtų karėn su Vokietija įtrauktos, tai sulyg sutarimo 1827 m., vokiečiams pirkliais turi but duota 9 mėnesiai laiko likviduoti jų biznesius ir išvažiuoti. Kiti vokiečiai, kurių veikimas gali but reikalingas, gali pasilikti ir savo darbą veikti. Už paimtus nuo jų daiktus turi but užmokėta. Vokiški laivai gali portuose pasilikti, bet valdžia už užmokėję gali iš jų naudotiesi.

1) Tokių laivus butinai turi atplaukti į Falmouth uostą (Anglijoje) nedideliais, o iš ten turi išplaukti sėdomis;

2) Jis turi eit. tokiu keliu, kokį nurodo vokiečiai, o ne kitokiu;

3) Jis turi turėti ant savo šonų tris plačias juostas, po 1 metrą pločio—balta, raudona ir balta; neplėtotas nuo viršaus į apačią;

4) Ant savo stiebo toks Amerikos laivas turi turėti vėliavas su raudonais-baltais keturakampiais, o užpakalyje prie vairo—Amerikos vėliavę.

Su tokiu pažėminimu ir lauzymu tarptautiskų teisių Amerika, kaip didelė ir nepriguldinga viespatija, negali sutikti. Ir todėl, sakė prezidentas—Amerikos valdžia neturi kitokio išejimo, kaip tik pasiegti taip, kaip buvo pažėnkinta pernai Amerikos ultimatumu. t. y. pertraukti diplomatiskų ryšius su Vokietija.

Su tokiu pažėminimu ir lauzymu tarptautiskų teisių Amerika, kaip didelė ir nepriguldinga viespatija, negali sutikti. Ir todėl, sakė prezidentas—Amerikos valdžia neturi kitokio išejimo, kaip tik pasiegti taip, kaip buvo pažėnkinta pernai Amerikos ultimatumu. t. y. pertraukti diplomatiskų ryšius su Vokietija.

Su tokiu pažėminimu ir lauzymu tarptautiskų teisių Amerika, kaip didelė ir nepriguldinga viespatija, negali sutikti. Ir todėl, sakė prezidentas—Amerikos valdžia neturi kitokio išejimo, kaip tik pasiegti taip, kaip buvo pažėnkinta pernai Amerikos ultimatumu. t. y. pertraukti diplomatiskų ryšius su Vokietija.

Su tokiu pažėminimu ir lauzymu tarptautiskų teisių Amerika, kaip didelė ir nepriguldinga viespatija, negali sutikti. Ir todėl, sakė prezidentas—Amerikos valdžia neturi kitokio išejimo, kaip tik pasiegti taip, kaip buvo pažėnkinta pernai Amerikos ultimatumu. t. y. pertraukti diplomatiskų ryšius su Vokietija.

Su tokiu pažėminimu ir lauzymu tarptautiskų teisių Amerika, kaip didelė ir nepriguldinga viespatija, negali sutikti. Ir todėl, sakė prezidentas—Amerikos valdžia neturi kitokio išejimo, kaip tik pasiegti taip, kaip buvo pažėnkinta pernai Amerikos ultimatumu. t. y. pertraukti diplomatiskų ryšius su Vokietija.

Su tokiu pažėminimu ir lauzymu tarptautiskų teisių Amerika, kaip didelė ir nepriguldinga viespatija, negali sutikti. Ir todėl, sakė prezidentas—Amerikos valdžia neturi kitokio išejimo, kaip tik pasiegti taip, kaip buvo pažėnkinta pernai Amerikos ultimatumu. t. y. pertraukti diplomatiskų ryšius su Vokietija.

Su tokiu pažėminimu ir lauzymu tarptautiskų teisių Amerika, kaip didelė ir nepriguldinga viespatija, negali sutikti. Ir todėl, sakė prezidentas—Amerikos valdžia neturi kitokio išejimo, kaip tik pasiegti taip, kaip buvo pažėnkinta pernai Amerikos ultimatumu. t. y. pertraukti diplomatiskų ryšius su Vokietija.

Su tokiu pažėminimu ir lauzymu tarptautiskų teisių Amerika, kaip didelė ir nepriguldinga viespatija, negali sutikti. Ir todėl, sakė prezidentas—Amerikos valdžia neturi kitokio išejimo, kaip tik pasiegti taip, kaip buvo pažėnkinta pernai Amerikos ultimatumu. t. y. pertraukti diplomatiskų ryšius su Vokietija.

Su tokiu pažėminimu ir lauzymu tarptautiskų teisių Amerika, kaip didelė ir nepriguldinga viespatija, negali sutikti. Ir todėl, sakė prezidentas—Amerikos valdžia neturi kitokio išejimo, kaip tik pasiegti taip, kaip buvo pažėnkinta pernai Amerikos ultimatumu. t. y. pertraukti diplomatiskų ryšius su Vokietija.

Su tokiu pažėminimu ir lauzymu tarptautiskų teisių Amerika, kaip didelė ir nepriguldinga viespatija, negali sutikti. Ir todėl, sakė prezidentas—Amerikos valdžia neturi kitokio išejimo, kaip tik pasiegti taip, kaip buvo pažėnkinta pernai Amerikos ultimatumu. t. y. pertraukti diplomatiskų ryšius su Vokietija.

Su tokiu pažėminimu ir lauzymu tarptautiskų teisių Amerika, kaip didelė ir nepriguldinga viespatija, negali sutikti. Ir todėl, sakė prezidentas—Amerikos valdžia neturi kitokio išejimo, kaip tik pasiegti taip, kaip buvo pažėnkinta pernai Amerikos ultimatumu. t. y. pertraukti diplomatiskų ryšius su Vokietija.

Su tokiu pažėminimu ir lauzymu tarptautiskų teisių Amerika, kaip didelė ir nepriguldinga viespatija, negali sutikti. Ir todėl, sakė prezidentas—Amerikos valdžia neturi kitokio išejimo, kaip tik pasiegti taip, kaip buvo pažėnkinta pernai Amerikos ultimatumu. t. y. pertraukti diplomatiskų ryšius su Vokietija.

SUBMARINŲ LAUKAS.

Sisai Europos žemlapis parodo vietas, kuriose vokiečių submarinai be mielaširdystės skandina kiekvieną laivą. Tos vietos yra apvestos tiesiomis storomis juodomis linijomis. Apie Italiją ir Grekiją taip pat jie skandins laivus. Baltos siauros stangos parodo kelią iš Amerikos į Angliją (tik vienas laivas į savaitę) ir į Grekiją.

DEGA DEUTSCHLANDO PREKES.

New London, Conn. Užsidedę nuo nežinomos priežasties prekės prirengtos vokiškai pirkliebini submarinai "Deutschland", kuri Amerika jau neatkako. Prekės tos buvo sukrantos 200 pėdų nuo vokiško garlaivio "Willehad". Gal pats vokiečiai jas uždegė, kad amerikonomas netektų.

UŽDRAUSTA PRISIARTINTI.

Laivyno ministeris Daniels uždraudė pašalinams žmonėms prisarti prie valdžios laivų dirbtuvių, valdžios laivų ir krautivių.

NELAIMĖ ANT GELEŽINKELIO.

Cleveland, Ohio. Neteli geležinkelio stoties greitis New York Central geležinkelio traukinys įbėgo į darbininkiską traukinį. "Rhein" pats vokiečiai taip pagadino, kad iš jų nebutų galima naudotiesi.

VOKIEČIAI NAIKINA SAVO LAIVUS.

New York. Įgulos Hobokene stovinių vokiškų laivų pačios taip stengiasi savo laivus pagadinti, kad nieks iš jų naudotiesi negalėtų. Pasazierinio gė laivo "Kaiser Wilhelm II" masimos visai tapo išnaikintos, o įstatymui naujų reikia mažiausiai pusės metų laiko.

Philadelphijos porte stovinių vokiškų garlaivių "Rhaetia" ir "Prinz Oskar" ir Austrijos garlaivio "Tranconia" įgulos gavo prsakymą neapleisti savo laivų. Sar-gyba prie tų laivų tapo sudrūtinta. Įgulos tų 3 laivų susideda iš 500 žmonių.

NEDUODA PASPORTŲ.

Washington, D. C. Suvienytų Valstijų valdžia neįduoda pasportų savo piliečiams norintiems užsienin keliauti. Valdžios paprastai taip daro vien prieš karės pradėjimą, kad piliečiai negalėtų prasišalinti nuo kareivavimu.

MOTERIMS LYGIOS TEISĖS.

Springfield, Ill. Valstijos taisymsio konstitucijos komisija čia nylkščios legislaiuros sutiko įvesti konstitucijon, kad Illinois valstijoje moterys turėtų lygias su vyras politiskias teises. Klausymas tas tol turės but apsvartytas pilnoj valstijos legislaiuroj.

NORI UŽDRAUSTI DEGTINĄ ILLINOIS VALSTIJOJ.

Springfield, Ill. Senato komisija, 8 balsais prieš 3 priėmė bily, kuris uždraudžia Illinois valstijoje dirbti ir pardavinėti svaigiančius gėrimus visoj valstijoje. Kaip man, bilius tas bus priimtas augs-tiesiojo legislaiuros rumo, bet žemesniame oatis smarkų pasipriešinimą.

PAAŠTRINTOS TEISĖS.

Po pertraukimui ryšių su Vokietija tapė Amerikoje paaštrintos

teisės. Sulyg tų teisių, jeigu kas persistatytų savę svetimu diplomatų, kad išgauti paslaptis, ar dokumentus, bus bandžiamas 5 metai kalėjimo. Kas ant svetimo laivo mėgintų bombą padėti, tam gresia bausmė 10 metų kalėjimo. Valdžia turi tiesą daryti kratas ir konfiskuoti svetimą nuosavybę.

PAIMA VOKIEČIŲ LAIVUS.

Boston, Mass. Maršalas Mitchell paėmė buvusį porte vokišką Lloyd garlaivį "Kronprinzessin Cecilie". Garlaivis tas taip ouvo, matyt pačių vokiečių, pagadintas, kad apie greitą jo pataisymą ir kalbos buti negali.

Paimti Philadelphioj vokiečių pagelbiniai skraiduoliai "Prinz Wilhelm" ir "Prinz Eitch Friedrich", o jų įgulos, elaisvėn paimtos. Lloyd garlaivius "Nechar" ir "Rhein" pats vokiečiai taip pagadino, kad iš jų nebutų galima naudotiesi.

Bostone pastatyta 100 policistų sergėti vokiškus laivus esančius porte.

VOKIEČIAI PO POLICIJOS PRIEŽIURA.

New York. Šimtas čianykščių gyventojų su vokiečiais besilaitojų, prisakius iš Washingtono, pastatyta po policijos priežiura. Matyt bijomasi, kad jie iš meilės vokiečių nieko blogo daryti negalėtų.

GAISRAS.

Houlton, Maine. Vienoj krautuvėj sudegė čia 20,000 bačių bulvių. Nuostotių ugnis pridirbo ant 150,000 dol.

NUODINGI PYRAGAI.

Kankakee, Ill. Nuo motinos is-keptų pyragų nusinuodino 5 vaikai farmerio O. Menits. Mat namieje pritruko miltų ir moteris, radusi liepijė baltų dulkių, manė, kad tai miltai, iš jų pyragus is-kepė. Bet buvo tai ne miltai, tik kokios ten chemiskos medegos pagerinimui dirvos vartojami. Tėvai išliko, nes mažai tų pyragų valgė.

IS VISUR.

Dras Shrikleff išrado naują vaistą nuo choleros, kurį išmėgino laike choleros mieste Trebizont. Visi ligoniai, kuriems tas vaistas buvo įeirkstas, tapo išgydyti.

Veikimas amerikoniškai-angliškų pagelbos badą kenčiantiems belgams komisijos tuom tarpu tapo sulaukytas. Bet Belgijoj gyventant tos komisijos nariai pasilieka savo vietose, vokiečių valdžia

iki šiol nepareikalavo jų pasitraukimo. Pietinės Amerikos portuose esanti amerikoniški laivai gavo prsakymą ten palaukti tolesnių paliepimų.

Atlygindama talkininkams už jų blokadą, Vokietija apsaukė nuo 1 vasario dienos blokadą Anglijos, Francuzijos ir Italijos pakrančių ir pranešė, jog visi pirkliebini laivai neimneutrališkų kraštų, patikti prie tų kraštų pakrančių, net prie pietinių pakrančių Holandijos ir Norvegijos, bus skandinami. Tik Amerika į savaitę laiko gali pasiųsti į Anglijos portą Falmouth vieną laivą, kuris turi atėti nedėlioj, o išplaukti sėdėdij. Yra tai apribėjimas Suvienytų Valstijų pirkliebys ir laisvės.

Austrijos assekuracijos draugijos įvedė assekuravimą merginų negalinių ištėkti del vyrų stokos.

Laikraštis "Daily Sketch" praneša apie surengtą Anglijoj sukalbį ant gyvasties jos karės ministerio Lloyd George. Suimta daug sukalbininkų, tame ir 3 moteris sufragistės.

Vokietija apreiškė, jog ji skandys visus talkininkų špitolinius laivus su serganciais ir sužeistais kareiviais, nes buk talkininkai tokius laivus panaudoja pėvežimui sveikų kareivių ir amunicijos. Bet Anglija užtikrina, kad talkininkai niekur špitolinių laivų nepanaudojo pėvežimui kariumenės arba amunicijos.

Vokietijos valdžia paskelbė, jog ji dar sumobilizuos milijoną moterų dirbti amunicijos dirbtuvėse.

Konstantinopolio universitetas patarė pripažinti Vokietijos cėsovinį iš užrašo Nobelio taikos dovaną (turbut už karės pradėjimą?). Bet Konstantinopolio universitetas įtekėms neturi, yra tai mokslo įstaiga dar iš vystyklų nepasiliuosavusi. Profesorų dauguma ten yra nekuom neatsizymėję vokiečiai.

Pavojingai apsirgo garsiausias francuzų skulptorius August Rodin. Turi jis jau 77 metus.

Iš Madrido praneša apie pasikėsinimą ant gyvasties Ispanijos karaliaus Alfonso. Sukalbininkai mėgino iš bėgių išvaryti traukinį, kuriuom karalius važiuojo, bet tas nepasisekė, nes pirma bėgo prekių traukinys, kuris susekė sukalbininkų surengtas kilpas. Suėmė du nužiurėtu vyrų.

Belgijoj vokiečiai suėmė majorus miestų: Berlaer, Viersel, Southeren ir kelių kitų, nes daug gyventojų, kuriuos norėta Vokietijon išvežti, pabėgo į girias ir ten pasislėpė.

Turkijos parlamentas užgyrė įvesti Turkijoj gregorijonišką kalendorių, apart Rusijos ir Balkanų visur Europoj priimtą. Gregorijonišką kalendorių vokiečiai ir Lietuvoj įvedė, o Suvalkijoj jis ir pirma buvo vartojamas.

Prie Scilly salų, Airijos pakrantėse, vokiški submarinai paskaudino gabenusį 144,200 bašelių kviečių amerikonišką garlaivį "Houstone". Įgula jo išsigelbėjo. Laivas turėjo 3,143 tonus įtalpos. Ant laivo buvo 15 amerikonių.

Airiija 8141 m. turėjo 8,196,597 gyventojų, o dabar turi tik 4,381,351. Didėsnė pusė airių išsinešdino į kitus kraštus, daugiausiai į Suvienytos Valstijas.

Dėl anglių stokos Bavarijos sostinė Muenchene kariškoji valdžia prisakė uždaryti mokyklas, teatrus, muziejus, koncertų sales, taipgi universitetą. Restauranai se leista apšviesti ir apkurti tik vieną kambarį.

Brazilijos sostinė gauta žinia, buk angliški kariški laivai išnaikino vokišką laivą, kuris Pietinės Amerikos pakrantėse skandino sveitimus pirkliebinius laivus.

Amerikos portuose yra 95 vokiečių laivai, kuriuos vokiečiai nori paskandinti, kad jų nekonfis-

kuotų. Laivai tie turi 628,857 tonas įtalpos.

Archangelsko porte ant ledų lauzytojo laivo Celiabin atsitiko bėsi eksplozija, kuri pagimdė cėlę eilę gaisrų laivų dirbtuvėse. Sužeista 340 žmonių, o tame 3 aficierus. Ugnis išnaikino daug namų ir krautivių prie geležinkelio stoties. Nuo ko užgimė eksplozija, to dar nežinia. Tarp sužeistų 59 yra labai sunkiai sužeisti.

Japonijoj, mieste Yokahama išlėkė į padanges chemiskų medegų dirbtuvė. Užmūsta prie to suvirsum šimtas žmonių, o daug jų sužeista.

Chicago, Ill. Moterys, prigulintios prie International Ladies Garment Workers Union, nutarė sukelti generaliską streiką.

Siuvėjų streikas Philadelphioj pasibaigė streikininkų laimėjimui. Darbininkai iškovojó sutrumpinimą darbo laiko iki 45 val. savaitėj ir algų padėliną.

Rusų rublio kursas. Kownoor Zeitung rašoma, jog pastaruojų laiku Kaune žymiai pakilo rusų rublis. Tuomet, kada Mintaujoj už 100 rub. senai mokojo 206—210 markių, Kaune kiek anksčiau—193—197 mk., dabar—207½—211½ mk. (1 XII-16 ir 209½—213½ mk. (7 XII-16).

MEILĖ PRIE GRAIŽIŲ DAIKTŲ.

(Pagal Dr. Frank Crane). Aš esu vienu tų, ką myli gražius daiktus.

Yra tokių žmonių, kurių gražūs daiktai neapeina. Tokiems žmonėms vis vieną, ar vienoje, ar kitoje vietoje jie atsideria: jie nieko nepaiso. Tokių žmonių yra dvi rūšys.

Pirma: žmonės su išdrykusiais kuno pajautimais, kurie nieko nepaiso savo aplinkybėmis: ar jos yra dailios ar purvinos; jie yra užgandinti by tiktai jų pilvai pilni ir nugaros apdengtos, dar šalymais guli prikimsta pykė ir stovi pripiltas stulbinas. Tokie žmonės nesijaučia nelaimingais, nors jie ir dumblynėje voliotais, nes jie nežino, kas jie yra ir kurlink jie eina.

Antra: žmonės išdrykusios dvasios, kurie jau pripildę savo dvasią nors augstų bet nesutvarkytų norų, taipgi prileidę į savo galvą begales įvairių mįslių; tokie irgi nebegali nieko aplinkui save paisyti. Jie gali lygiai ramiai vaikščioti purvinais tapkeliais prisikimšusiais murzinų vaikų arba rojiškuose Elyziejaus laukuose, kur žydi amžinos kvietkės ir trykšta krišpolo fontanai, bet jie nieko to nemato, nes jie visuo-met susimato ar tai apie savo sielos išganymą, ar tai apie keblias statistikų paslaptis, ar tai apie šachmatų uždavinius, ar tai apie graikų kalbos bukvardžius.

Bet visgi didžiama mūsų prigimimu esame jautrus mūsų ap-linkybėms; gražumas mus linksmina, bjaurumas—žeidžia.

Gražių daiktų mylėjimas nieko bendro neturi su jų kainos augstumu. Neseniai mano draugas man padirbo iš prastos tvorinės lentos rudus rėmelius, sumaniai prastomis vynuokėmis sukalbinčius; į juos aš išidėjau mano mylimą Jeffersono paveikslėlį, pasikabinau savo knygnę ant sienos, ir niekuomet negaliu juomi atsigržžėti. Kitas mano draugas padovanojo man Kalėdoms rėksmingai paauskuotose rėmuose paveikslą, bet aš jo visai nemėgau ir atidaviau mūsų kiemsargiui.

Mes galime buti suvarge, bet nėra reikalo gyventi suskretusiais. Aš nenorėčiau savo dienas praleisti grįčioje, kur atspurdė nuo sienos poperiai, sukrypes stalias, susiviję kėdūkės, bei iširusi indų šėpukė,—kiekvieną sykį į tai pažvelgus girdi kokį tai riksmą pi-gumo, sutręsimo ir nuobodumo.

Paliaukite man pasakoje, kad jūs negalite nuo to išsigelbėti, kad jūs neįtenkate nieko geresnio įsitaityti, ir tam panasias ne-nuomones. Kas tiktai myli gražumą, tas žino kaip ir įsitaityti gražius daiktelius. Žmogaus siela žino kaip savo šilką suverpti, tiktai mes savo grubumu nesu-varžykime jos darbo. Palaiminti tie, kurie alksta ir trokšta gro-

VIESAS ŽODIS.

(Tąsą nuo 4-to pusl.)

sus jungė vienas noras gelbėti vargstančią ir badaujančią Lietuvą. Užtat ir pasekmės nustebino mus. Bendrus darbo vaisius pamatėme, nestebėtina, kad pasigirdo daugybės reikalavimų bendrą šelpimo darbą ir toliau vartoti. Bet Tamistų patriotiškumo, pasirodo, visai kitokios rūšies būtų. Bendro šelpimo darbo Tamistų labiausia nenorėta. Į C. Komiteto pakvietimą susivaziuoti didžiųjų organizacijų atstovams ir aptarti tolimesnių veikimą, Tamista, kun. Kemėšis, savo "Darbininkų" užreikšė: katalikai tikrai tuomet sutiksia turtis šelpimo klausime, kada kitos sriovės prišius savo atstovus į Amerikos Lietuvių Tarybą. Vadinasi, Tamista savo sriovės vardu užreikšė, jog bendrai šelpiti badaujančius jus sutiksime tuomet, kuomet kitos sriovės sutiks su jumis bendrai vartoti šelpimą.

Bet neužligo paaiškėjo, kad Tamistų nenorima nė politikoje, nei laivai veikti, nes A. L. Taryba, kurios Tamistos visi trys esate nariai, nepasitarus nė su vienu kitų sriovių organizacija, padarė svarbų politinį žingsnį: valstybių ambasadoriams įdėvė Lietuvos nepriklausomybės deklaraciją.

Kiek vėliau C. K. šaukiama susivaziavimą Tamista kun. Kemėšis, ardo jau dešimt kitokių priežasčių: pinigų nėra į susivaziavimus važiuoti! Gi Tamistos, kun. Augustaitis ir kun. Bartuška, susivaziavimą ardo vėl dešimt kitokių priežasčių: kam C. K. šaukiama susivaziavimą nesulaukęs nuo A. L. Tarybos atsakymo. Kaip visi trys Tamistos, taip ir kėtvirtas protestantas, p. Lukoševičius, esate tos pačios A. L. Tarybos nariai, o kun. Augustaitis net jos sekretorius. Per ištisas tris savaites C. Komitetui patys nedavė atsakymo—ir patys protestuotė, kam nesulaukta atsakymo!

Po kelių dienų piniginės kliūtys pas jus išnyksta, nes šaukiate į Pittsburgh'ą susivaziavimą sau artimų veiklę. Ten sukvietė katalikiškus veikėjus, mutai, kad nėra reikalo tvirti naujų šelpimo organizacijų, kurios vienyty sriovės; protestuotė prieš agitaciją praegitį Centralio Komiteto ir jojo kuopų gyvavimą. Norą palaikyti 212 užsimančių vien Lietuvos šelpimui įstaigų Tamistos, matyt, paskaitėte didelį nusidėjimą ir nutarėte, kad badaujančiui Lietuvai bus sotesnė jeigu 212 hepartviškių įstaigų išskėms, o jų vieton pasilikis keliasdešimt partviškių kromelių.

Galy-gale C. Komitetas sulaukė ir nuo A. L. Tarybos (t. y. ir nuo Tamistų) oficialių atsakymų. C. K. nutarimui sušaukti didžiųjų organizacijų atstovų susivaziavimą, A. L. T. pritarianti tikrai atbrandanti, kad vieta ir laikas nepatogūs...

Taip trumpame laike Tamistos parodė tiek daug "veidų", kad nežinau, nė kuris tikrasai.

Apart to, Tamistos esatė ir aiškiai netiesą paskelbė. "Darbininkų" rašote, kad susivaziavimą Brooklyn, N. Y., 15 d. sausio šaukia keli C. Komiteto nariai. Tuo tarpu visiems iš C. K. pranešimo yra žinoma, kad sušaukti susivaziavimą C. K. nutarė vien balsiai, (iš C. K. protokolo žinoma, jog tame posėdyje dalyvavo 10 iš 12 C. K. narių).

8 No. "Darb." vėl kitos armdo priežastys statoma: Tamistų esą 90% visos lietuvių tautos, todėl neprivalo per daug rokuoti su anais 10% Gi 11 No. "Darbininkas" vėl sako, kad C. Komitetas reikia naikinti delto, kad Cambridge, Mass., skyrus surengė nepriulmingam kunigui prakalbas, o Racine Wis., laike skyrus prakalbų buk "Sandaros" kuopa įsteigta. Žinoma, gali atsitikti ne viename Cambridge ir Racine, kad laisvamaniai ar kitoki žmonės C. Komiteto skyrus varda panaudoja savienis tikslams. Bet tas ydas naikinti yra daugybės kitokių būdų, o je gūtaujan visą organizaciją. Juk Susivienijimo L. R. K. A. arba L. D. Sąjungos negraujate delto, kad vienas ar kitas jų skyrus perzengia organizacijos įstatymus. O Tamistos, tą porą fak-

telijų nurodė, užkamandieravote: visi katalikai šalin iš Centralio Komiteto skyrį!

Tamistai, kun. Augustaitis, praegitį rudenį Philadelphiaje Tautos Fondo seimas pavadė ir plačiai Tamistų įgaliojimo katalikių sriovės šelpimo darbą suvienyti su kitų sriovių šelpimo darbu. O dabar, mat, kaip Tamista vienyti! Tamistų įgaliojusiems gal ir pavyks apdumti akis visokiomis "klutinimis", bet nuo žmonių plačiau žiurincijų Tamista savo veidmainingumo nepaslėps...

Tamista, kun. Bartuška, buvusiųs nuterioton Lietuvon, kad žinių ir patarimų iš ten parnešė. Tamista daug savo akimis matė ir daug ko patyrė. Vargą ir skurdą Tamistą ištyrė ant savo senos motutės. Per traukinio langą Tamista pamatė net laivuose ant styričio kamino gužgū nuliudusią akis, ("kelionė Lietuvon," kun. V. Bartuška). Tik nepamatė reikalo visomis sujungtomis spēkomis bendrai badaujančius gelbėti, nors gražų pavyzdį tokio darbo parodė Tamistai Vilniaus Lietuvių inteligentai; apie jų bendrą darbavimąsi Wilkes Barre susivaziavime Tamista lakstingalu čiuibėjai. Ironiško žikmo vedamas, Tamista, lyg užmiršęs ką matė ir patyrė, vėl savo senąją birbynėlę paputė: pats pirmuoju užprotestavau prieš šaukiama sriovių organizacijų susivaziavimą; pats Pittsburgh'e, karingas rezolucijas pravedant, pirmininkavai; pats telegramais daugelio organizacijų atstovus nuo susivaziavimo, kur galima buvo aptarti bendrą Lietuvos šelpimo darbą, sulaukė. Dabar Amerikoje, čion, savo "misiją" atlikęs, "vienybės" darytų į Sveicariją nuvažiavai. Tamistos visi trys pasirijote ant žutbut prie bendro šelpimo darbo Amerikos lietuvių-katalikų neprileist. Matydami Tamistų taip griežtus norus, nė nemėginu ju su nuo to darbo atkalbinėti.

Iš 212 C. Komiteto skyrį Tamistos pavyks daug iškrėdinti. Tikiu tam. Bet tikiu ir tam, jog juo daugiau jus suardymo darbas seksis, tuo žemiau pulsitė šviesesnės lietuvių visuomenės akys, ir sulauksitė jų lauką, kada tam tikros rūšies žmonės Kemėšiais, Augustaisiais, Bartuškais vadysime.

Tamistos didžiūojatės nepriklausomybės deklaracijomis. Lietuvos šelpimo reikale Tamistos pasirodė tokiais, kad jų ir deklaracijomis negalima tikėti. Juk jų tarpe, kaip augščiaun minėjau, yra žmonių, ką apie Lietuvos liuosybę visai kitaip kalba. Ir kas žin, gal tie žmonės valstybių ambasadoriams įteikė kitą deklaraciją, už kurią ponas Bachmiet-jovas jau nebevadina mus "miatežnikais".

Tamistos įsitikinę, kad jų klausio 90% visų lietuvių. Jeigu taip ir yra,—tai visų prakinesnių lietuvių šiandien švenčiausioji oridėmė: bent Lietuvos šelpimo organizavime, kad žmonės jų su mažiausia klausytų, nes jums vienas Dievas težio, kas rūpi,—tik ne badaujančiui Lietuvai. Kada mėginama jų "patriotišką" darbą pakeidinti—Tamistos susunkate: Katalikiybė, mūsų šventą tikybą griauia! Jus elgiatės kaip tieji vokiečiai, ką į pirmąsias eiles statą belaisvius, kad patiemis apsisaugojus nuo kulky.

Kadangi esate kunigai, Tamistų, esą, negalima smerkti. Kodėl? Garsų rusų monačių Rasputiną, kurs visą Rusiją "už nosies vadžiojo", smerkė šviešesni Rusijos žmonės. Rusų tikybai, pravoslavijai, tas smerkimas, manau, neužkenkė. Kodėl? tad negalima pasmerkti mūsų lietuviškių Rasputinų?

St. Šimkus.

P. S. Šį straipsnį išsiuntęs, skaityto "Darb." 13 No. apie Tikybos ir Doros" viršmėnį straipsnį (kur raginama Rusijos carui pasilikti ištikimais).

Tarp tamistų ir anų žmonių skirtumą matau tik tai: anie žmonės tiki, kad liuosoj Lietuvoj valdžia į rankas paimsis "laisvamaniai"—ir užtat nepriklausomos Lietuvos nenori; gi Tamistos įsitikinę, kad valdžia paklius į Tamistų vienminčių rankas, ir tik todėl—norite.

Kad tarp jų ir anų tik tai toki skirtumas—parodo ir tas, jog tame pačiame "Darb." num., kur anų viršmėnėtas straipsnis "su-

musama" yra kitas straipsnis, kuriame "Tikyba ir Dora" vadinama "labai naudinga lietuviams" laikraščiu ir patariama visiems skaityti jį.

Nuo Centralinio Komitetas.

Centralis Amerikos Lietuvių Komitetas praneša lietuvių visuomenei ir savo skyriams—Vietos Komitetams, jog jis savo posėdyje 16 d. sausio 1917 metų, pasiremdamas Amerikos Lietuvių suvaziavimo 15 d. sausio 1917 metų rezolucija, c. tapgi daugelio savo skyrių reikalavimų, nutarė pasilikti toliau darbuotis nukentėjusių dėl karės brolių šelpimui ir todėl šiūmi kreipiasi į savo skyrius ir į plačią visuomenę, kviesdamas išnaujo pradėti visais galimais būdais aukų rinkimą tarp savų žmonių ir svetimtųjų.

Centralis Komitetas per savo gyvavimą apreiškė pilną nepartviškumą ir bešališkumą aukų surūntime, pasikirdamas jų „Globoj." Petrograde, „Ltuaniai" Sveicarijoje, „Lietuvių Dr-jai" Vilniuje ir sutinka, kad dalis aukų tektų ir Agromonijos ir Teislių draugijai Vilniuje. Tokio bepartviškumo ir bešališkumo Centralis Komitetas ir toliau laikysis.

Sulyg ateinančiomis iš Lietuvos žiniomis matyti, jog tenai vargas nemažėja, bet čia didyn ir didyn. Reikalinga greitos pagalbos, todėl Centralis Komitetas, kad negaisinus brangaus laiko, prašo s. nauja energija sukrusti į Lietuvos šelpimo darbą. Tam tikslui C. Komitetas prašo savo skyrių—Vietos Komitetų—visur pasilikti toliau darbuotis, persitvarkius, kur reikia, ateinančiam darbu, o ten, kur nėra jo, skyrių, prašo juos organizuoti ir išsiimti iš C. K-to įgaliojimus.

Centralis Komitetas yra išdirbęs tam tikrus planus ir taisykles ir visiems, turintiems jo įgaliojimus, pristatys jas pagal pareikalavimą.

Centralio Komiteto organizacija tuo tampa palieka ta pati, tik C. K-to Raštine nutarta perkelti iš Wilkes-Barre, Pa. į New York'ą, 200 Fifth Ave., į kurį ir reikią visais reikalais kreiptis.

C. Am. Liet. Komitetas:
Prez. J. S. Lopatto,
V. Prez. F. Živatkas, K.
Kasos Gl. Dr. J. Šliupas,
Kasos Gl. T. Paušis,
II Sekr. M. Šalčius,
III Sk. V. K. Račkas, C.
K. narys R. Karuza.

JIESKO GIMINIŲ.

Žmuidžnas, Jonas, tremtinis, Keaurvalakių k., Vilkaviškio apskr., Suvalkų gub. nori susižinoti su savo giminėmis ir pažįstamais. Adresas: Russia, Novgorodskoi gub., g. Borovici, realnėje učičšė, uč. Ivanu Žmuidzinu.

Genienė Stukoniūtė Agota, tremtinė, Kauno gub. Šiaulių pav., Skernių kaimo, nori susižinoti su savo broliais Chicagoje Jona ir Pranciškum Stukoniūnais. Adresas: Russia, g. Riga, stancija Soliturd, Lineinaja ulica. No. 45, Agata Genis.

Petrekis A., karės metu atvykęs Amerikon nori susižinoti su savo pusbroliu Vladislavu Grauskau, Kauno gub., Telsių pav., Zarėnų par. Adresas: A. Petrekis, 117 Winston St., Jeffries bl., room 404, Los Angeles, Cal.

Gramatas Aleksandras, karės belaisvis nori susižinoti su savo gimine Tadu Zubocuku, Kauno gub., Raseinių pav. Jurbarko miestelio; gyveno Detroite, Mich. Adresas: Germany, Zivlgefengenen Aleksan"- Gromat, No. 438, Bar. 8-a. Kriegsgefengenenlager Lauban. in Schleisien.

Opolskienė Elžbieta, tremtinė iš Tauragės miestelio, Kauno gub. ieško savo vyro Juozo Opolskio ir draugo Kazimiero Butkaus iš tos pačios vietos. Adresas: Russia, g. Riga, Litovskij Komitet, Smolenskaja ul. No. 7, Elisaviete Opolskoi.

Besiblaivant Politiškai Padangei.

Nebuvo dar tarpe Amerikos lietuvių toliu aštrių santykių, kaip dabar kad yra; nebuvo ikišiol dar tarpe Amerikos lietuvių politikių partijų ir sriovių taip aiškių skirtumų jųjį siekimuose, kaip dabar kad jos apsirėskė.

Tautininkų sriovė po tų visų sturmų (nors jie dar nepasibaigė), kurie atsitiko tarpe Amerikos lietuvių, turės įgyti žymų skaitlių savo simpatizatorių. Ir ne todėl, kad tautininkų sriovė turėtų labai tam tikslui darbavusi,—ne, kitų sriovių klaidinga taktika išdirbo ir dar išdirbs tautininkų sriovei daugelį draugų.

Lietuvių visuomenė, nors nėra augstai kulturinga, visgi ji pajęs pramatyti, kad tautininkų siekiniai ir jų politiki idealai yra verti didžiausio parėmimo. Kada mūsų broliai socialistai priejo prie to, kad skelbia, jog jie nenorėtų Lietuvos net nepriulminga matyti jeigu ji būtų nesocialistiška, tai nėra abejonės, kad jųjį tarpe atsiradę daug tokių, kurie pasakys sau: "Iškovokime pirmą savo Tėvynės laisvę, o paskui turėsime geriausią dirvą savo politikiems idealams skieisti." Daug žmonių atsiras tarpe socialistų, kurie sutiks su tautininkų obalsiu pirma gauti Lietuvai laisvę, o paskui tą savo Lietuvą padaryti tokia, kaip visi lietuviai norės."

Nors socialistų vadovai iš visų pusių šauktų apie internacionalizmą, liaudis niekuomet nenorės nė klausyti apie tai, kad lietuviai del internacionalizmo turėtų išsivadėti net savo tėvynės nepriulmybės. Ir kuo labiau socialistai stengsis išplėsti iš lietuvių širdies savo tautos tėvynės darbui, o ten, kur nėra jo, skyrių, prašo juos organizuoti ir išsiimti iš C. K-to įgaliojimus.

Centralis Komitetas yra išdirbęs tam tikrus planus ir taisykles ir visiems, turintiems jo įgaliojimus, pristatys jas pagal pareikalavimą.

Centralio Komiteto organizacija tuo tampa palieka ta pati, tik C. K-to Raštine nutarta perkelti iš Wilkes-Barre, Pa. į New York'ą, 200 Fifth Ave., į kurį ir reikią visais reikalais kreiptis.

C. Am. Liet. Komitetas:
Prez. J. S. Lopatto,
V. Prez. F. Živatkas, K.
Kasos Gl. Dr. J. Šliupas,
Kasos Gl. T. Paušis,
II Sekr. M. Šalčius,
III Sk. V. K. Račkas, C.
K. narys R. Karuza.

Pažiūrėkime į antrąją mūsų kraštutinę politikią sriovę, butent—klerikalią sriovę. Tas, ką minėjau apie socialistus, gal nenaužiaus tiks ir klerikalams. Klerikalai, užspuldinėjami ant tautininkų tokiomis būdais, kaip jie dabar daro, padarys tautininkams daugiau simpatizatorių negu tautininkai patys padarytų tiesioginiu būdu. Klerikalai, vartdami tokią politiką, kaip jie dabar varo, prirėgia minias taip, kad patiemis tautininkams reiks labai mažas pastangas dėti, kad tos minios aiškiai suprastų tautininkų siekinius. Mat klerikalai, koliodami tautininkus, priverčia minias įieškoti tikrojo dalykų stovio ir priverčia juos galų gale pažinti, kad "ne toks velnis baises, kaip teploja," kad tautininkus neteisinais žmeizta, o apmeiztam visados žmonės simpatizuoja.

Tai viena, o antra—klerikalų vadai nei nejaucia, kaip jie patį knisai po savo pamatais ir prišiknis prie to, kad jų locna siena juos užgrius. Mūsų klerikalų vadai—ikišiolei išimtinai kunigai,—norėdami valdyti katalikiškas minias, ne tik tikėjimo, bet ir sveitiskos politikos reikaluose, visais būdais stengėsi įskiepyti toms minioms neapikantą prie savo brolių lietuvių, kurie nenori pasiduoti klerikalų vadovystei, svetikuose reikaluose.

Kiekvienam, kad ir tamsiausiam žmogui, yra žinoma, kad katalikišką niekadus nebuvo budavojama ant savo brolių neapykantos; katalikišką tikrieji apaštalai ir misijonieriai visuomet ėjo sėti artimo meilę. Kuomet dabar mūsų klerikalai kovoja su socialistais, plačios katalikiškos minios tą dar su pranta, nes mūsų socialistai yra "tikėjimo prieši ir griovikai." Bet kuomet prieiname prie tautininkų, dalykai visai persimaino. Tautininkų partija jokio tikėjimo nekleidui, bet atpenč dar aiškiai savo programoj pasisako, kad ji pripazįsta tikėjimui pilną laisvę;

zmoagus tikybinius persitikrinimus tautininkų partija gerbia.

Kuomet mūsų klerikalai pradeda ir tautininkus keikti ir žmones prieš juos siundyti aršiau, net negu prieš socialistus, tai žmonės iš tuojaus pasiklausti:—Well, o už ką prieš juos siundo? Kodėl ant jų užspuldinėja, jeigu tautininkai katalikišką visai nepaliečia? Katalikiybė reik ginti nuo tų, kurie ją užspuldinėja, bet tautininkai visai jos neužspuldinėja, tai, vadinasi, nėra nei nuo ko ginti. Turbut čia ka snors kita yra...

Taip pradėję žmonės sanprotauti, tuojaus prieis siuleliu prie paties kamolio; jie supras, kad klerikalų vadai, skiepidami neapikantą, naikina artymo meilę, naikina tą, už ką per tukstančius metų kovojome ne tik katalikiybė, bet visa krikščionija.

Juo klerikalai smarkiau keiks, juo greičiau sau kapą išsiklas. Francuzijos, Ispanijos, net išdailės Italijos pavyzdžiai tą aiškiai parodo: žmonės ten katalikai ir gerai tikintieji žmonės, bet kuomet kunigai pasikėsino paimti į savo rankas ir svetikuos žmonių reikalus, kuomet jie užsimanė į savo rankas užgriebti ir visuomenės politiką, žmonės—tie patį tikintieji katalikai, kaip jūrės, sujudo; Francuzijoje jie nušlavė net visus vienuolynus ir kitas tikybinės įstaigas. Tai nebuvo žmonių kerštas prieš tikybą—jie ir šiadien yra tikintieji katalikai, tai buvo kerštas prieš klerikalizmą, tai yra prieš kunigų mėginimą užgriebti svetikuos reikalus į savo rankas. Net ir pas mus Amerikoje nuolatines riaušes parapijose yra ne kas kitas: tikintieji žmonės kovoja ne prieš tikėjimą, bet prieš klerikalizmą, t. y. kuomet kunigai nori užgriebti į savo rankas pilną valdžią parapijoje,—ne tik tikybiniuose, bet ir svetikuose reikaluose.

Kunigai bus gerbtinu pas lietuvių luomą, patol, pakol jie pildys savo priderystę: kaip tik jie mėgins užgriebti ir svetikią politiką į savo rankas; bus visados "trubelis" ir pasekmės gali būti labai liudnos ne tik kunigams, bet ir pačiam tikėjimui. Nei Šliupas, nei visi bedieviai nepridirbo pas mus tiek bedievių, kiek pridirbo jų patę kunigai savo nelemtu užsilaikymu; dar daugias jų pridirbs, kuomet jie ir coliaus varys savo klerikalizmo politiką.

Inkime kad ir paskutinį susivaziavimą New York'e. Socialistai atsiskakė jame dalyvauti, nes jiems tautiskieji lietuvių reikalai nerupė, jie net nepriulmybės Lietuvai nenori.

Bet mūsų katalikai visai kas kita. Katalikių minios dirbo su tautininkais gražiai, vienybėje—surinko Lietuvai \$160,000, darbavosi broliškai. Bet štai netikėtai klerikalizmas vėl kyšt! savo snapą iš maiso.

Užsimanė bostoniški klerikalų vadai užmauti lietuvių visuomenei savo apinasr. Nepasiekė. Tad klerikalai ir sako: negalime Lietuvos vesti ant savo apinasrio, tai ne nenorim jos naudai darbuotis. Lygiai taip išėjo, kaip ir su mūsų socialistais. Ir pasirodė vyrai, kuom esą. Abidvi šitos kraštutinės sriovės dabar pudaivė verčia kas miela diena visokias plovones ant tautininkų.

Ką tautininkai turi daryti? Per šiuos tris metus aiškiai pasirodė, kad tikron vienybės sueti negalima. Iš vienos pusės klerikalai nori vadovauti, iš kitos pusės socialistai nori vadovauti ir nei vieni nei kiti nenori stoti darban, kol ta vadovystė nebus jiems užtikrinta. Tautininkai prisilaiko kitokios "pozicijos, je reikalauja, kad Lietuvos labai visos sriovės lygiai dirbtų šale viena kitos. Per tris metus jie prie to traukia, bet užsispyrusių ožių pritraukti negalima.

Per tą savo darbavimąsi tautininkai apleido net savo locną sriovę. Dabar jie privalo pradėti trumputį kitaip elgtis. Tegul jie dabar užsimia savo locnos sriovės reikalais, tegul geriaus susiorganizuos, tegul dirba Lietuvos naudai atskirai, jeigu negalima dirbti bendrai visiems, bet tegul visados laiko vienybės duris atidarytas. Jeigu bile turi sriovė bile kada sušipras ir panorės stoti broliškai darban—tai prašome, tautininkai niekadus neatsisakys nei nuo vje-

nybės, nei nuo bloko sudarymo.

Iki šiolei sąsimpatizavau tautininkams, nes jųjį pasielgimai ir jų taktika išrodė man bešališkesnė ir teisingesnė, negu kitų sriovių. Klerikalai ir socialistai visados statė savo partijų reikalus pirmon vieta, o Lietuvos reikalus nustumdavo antron vieton, arba ir visai užpakalin. Tautininkai, kaip tikėjau per du paskutiniū metu, net savo partijos reikalus apleido, bile sueti vienybėn, kuri dabar yra lietuviams baisiai reikalinga. Tas lyg rodė, kad tautininkai sriovės ištikro bešališkesnė, tikra Lietuvos partija, kuriai Lietuvos ir lietuvių reikalai rupi labiausiai.

Tik-ką buvusi susivaziavimas New York'e, kur klerikalai užsimanė pakrikdinti net Centralinį Amerikos Lietuvių Komitetą, man visai jau akis atidarė. Klerikalams rupi savo klerikaliskieji reikalai, socialistams—savo socialistiški reikalai, bet Lietuvos reikalai ir pas vienus ir pas kitus—užpekin tapo nustumti. Ir ant platių formos vėl liko vieni tautininkai.

Lai gyvuoja tautininkai!

Naujas Tautininkas.

Sandaros Reikalai.

Negaishinkim laiko! Iki šiolei mes, tautiečiai, labai daug laiko ir energijos sugaishinome taikini-muisi su kitomis sriovėmis. Negalima mus už tai barti; nors de-lei tos priežasties mes ir savo or-ganizacijų reikalus apleidome. Mes manėme, kad "bile kokia vienybė, nors ir šiadienė vienybė, šiais laikais yra svarbesnė kad ir už aukštinus gincus ir barnius. Todel ir ėjome prie jos visomis savo spēkomis, apleisdami savo draugijas, savo organizacijas ir visą savo sriovę.

Sitas paskutinis prirodymas yra geriausias prirodymas, kad tautininkų sriovė ne veidmainin-gai tos vienybės geidė. Tas taipgi parodo, kad kaip socialistų tautininkų prasimanymai, buk tautininkai nori vienybės tikrai, tam, kad pridengtų savo silpnybę, yra visai neteisingi. Toki prika-išojimai gal turėtų šiočia-tokią vertę, jeigu tautininkai tik dabar būtų užsimanę, tos vienybės. Bet jie norėjo ir prie jos ėjo nuo pat karės pradžios! Kur tau! Dar seniaus!

Tautininkai kalbino katalikus prie vienybės tautikuose reikalo dar tuomet, kada jie turėjo tik-ką išsiperėjusį "Draugą," o patįs tautininkai tuomet turėjo stipriaisią spaudą išvisų sriovių. Ir kun. Kaupui beredaktoriant "Draugę," nors ir budavo susi-kirtimų, bet svarbesniuose tautos reikaluose pasiskėdavo dirbti pas-ekmingai vienybėje.

Aš manau, kad ir dabar gali-ma būtų su katalikių minia dirbti iš vieno (apie socialistus nieko nesakau, nes jie tautikuose rei-kaaluose niekadus neidavo sykiu). Bet dabar, matyt, ir su katali-kais negalima bus sykiu dirbti, nes ant nelaimės jie užsileido va-dovus, kurie suka jų visų veikimą ne tiek katalikiškon, kiek kleri-kališkon pusėn. Paskutiniai su-sivaziavimai aiškiai parodė kad šiūm laiku tik stebuklas gali prie vienybės prileisti.

Todel negaishinkim toliau lai-ko! Imkimės dirbti savo dirvas, kurias mes apleidome, vienybė besivaikydami.

Vienybės mes visados eisim ir jos niekadus neatmėsim, jeigu tik katalikai tyros vienybės dirbs. Bet negaishinkim toliaus laiko! Kol juos ves dabartinės rūšies machiaveliai—nieko iš to neiseis!

Stasys.

FINANSŲ SEKRETORIAUS PRANEŠIMAI.

Čar'erio reikale.—Pereitą sa-vaitę tapo išsiuntinėti iš A. L. T. S. finansų sekretoriaus raš-tinė, mūsų organizacijos čar'teraioms kuopoms:

1. Brooklyn, N. Y.
4. Philadelphia, Pa.
7. Boston, Mass.
10. New Haven, Conn.
12. Lawrence, Mass.
13. New Britain, Conn.
15. Bridgeport, Conn.
16. Worcester, Mass.
18. Cleveland, Ohio.

22. Clinton, Ind.
 24. Montello, Mass.
 25. Chicago, Ill.
 25. Chicago, Ill.
 30. New York, N. Y.
 31. Norwood, Mass.
- Tokiū būdu išsiuntinėta čar'terai į 15-ką kuopų, o pasilieka iš-siuntinėti dar į 10-ką kuopų, ku-rių viršininkų adresai mano rašti-nėje nėra žinomi. Visų likusių kuopų meldžiū labai greitai, pri-šiusti į mano raštine savo virši-ninkų adresus ir tuomet bus už-baigta siuntinėti čar'teriai. Ar galima būtų priminti, kad tos kuopos, kurios apturėjo čar'te-rius, kad juos po rėmeliais in-dėtų.

Kuopų rekordų knyga.—Kele-tas kuopų dar nėra užregistruota centre su visomis išgalėmis. Po Naujų Metų finansų sekretoriaus raštinėje yra užvesta "huosų-la-pų" knyga, kurioje bus užregis-truota kiekviena kuopa, ir bus atžymėjama už kokius mėnesius ir už kiek sąnarių iš kuopos bu-vo mokama. Tokiu būdu bus vedama knyga, kurioje matysis kaip veidrodėje kiekvienos kuopos "historija."

Ta svarbi knyga bus galima tinkamai ir pamatinai užvesti tikrai su pačių kuopų pagalba. Todel labai meldžiū visų kuopų valdybas, kad greitu laiku į ma-no raštine atsakytų ant sekančių klausimų:

1. Koks kuopos numeris?
2. Kada kuopa susitvėrė (diena, mėnuo ir metai)?
3. Kiek paskutiniu laiku yra pilnai užsimo-kešusių narių?
4. Pilnas susine-simų ar finansų sekretoriaus ad-resas.

Platinkime knygele "Lietu-vos Laisvę." Neseniai Sandaros lėšomis tapo išspausdinta labai dailaus politisko turinio knygu-tė, išėjusi iš po plunksnos D-ro J. Šliupo "Lietuvos Laisvę." Šitos knygutės pardavimo kaina yra 10c, bet sąnariai-sandariečiai gauna už 5c. Visos kuopos yra nuosirdžiai prikviečiamos parsit-raukti šitos knygutės nuo sus-sekr. (So. Boston, Mass.), ir vei-čiai išplatinti. Iš to bus trejopa randa: bus po visuomenę plati-nama Lietuvos Nepriulmybės ideja, bus agitacija už politi-škąjį Sandaros plėtojimąsi, ir bus gražinti į Sandarą pinigai leidi-mui daugiau raštų.

J. O. Širvydas.

A. L. T. S. fin. sekr.

ALTS. FINANSŲ APYSKAI-TOS.

(Už gruodį mėnesį).
Inplaukimai:
Clinton, Ind., 22 kp.\$1.75
Norwood, Mass., 31 kp.40
Worcester, Mass., 16 kp.4.65
Cleveland, Ohio, 18 kp.2.05
Philadelphia, Pa., 4 kp.6.10
Norwood, Mass., 31 kp.40
N. Haven, Conn., 10 kp.10.50
N. Britain, Conn., 13 kp.4.35
Bridgeport, Conn., 15 kp.4.00
Parduota nariams 3 kn. Liet. Lai-svė15
Viso už gruodį34.35
Buvo inplaukė160.21
Viso inplaukė194.56
J. O. Širvydas.
ALTS. fin. Sekr.

ANGLŲ SPAUDA APIE LIETUVIUS.

Mums prižiūsta iškarpos iš se-kančių angliškių laikraščių, ku-riuose yra kalbama apie lietuvių ir jų rekalus:

San Antonio Light. San Antonio, Tex.—Pasikalbėjimas Associated Press korespondento su p. Ycu ir p. P. M. Jose laiškas į redakciją Lietuvos reikaluose.

The Milwaukee Senti-nel, Milwaukee, Wis.—Apie lie-tuvių pabėgėlių vargų sąryšyje su p. A. M. Martaus prakalbo-mis.

Sheboygan, Press, She-boygan, Wis.—Ilgokas straipsnis matomai p. Martaus paduotas.

SUNŲ DARBAS KARĖJE.

Talkininkai daugelį vietų traukė mazių vežimėlių su amunicija naudoja šunis.

GIROSKOPO NAUDINGUMAS.

Keli metai atgal Eimer A. Sperry, bekabinėdamas savo mašiną, kad išradus kokį naują žaislą vaikams, kalėdoms, surado kelis naujus pritaikymus giroskopo, kuris iki tol buvo laikomas tik paprasta mechanine įdomybe.

Dabar jo išradimai sulaukė laimės nuo supimosi ir apsaugoja pasazierius nuo susirgimo jūrų ligų; apsaugoja orlaivį nuo oro sukurių ir suteikia vienintėlį tikrą kompasą, kokį jurčias, vadas, ar orlaivio sturbininkas žino. Karės laivo denį kanuolėms giroskopas padaro taip jekrutamui kaip ir kad kamuolė ant žemės stovėtų. Pasinaudojimas nardomais laivais ir orlaiviais patapo galimu daugiausia del giroskopo. Koi stovintuvo nardomose valstyse nebuvo, tol jos del savo cigarinės išvaizdos taip baisiai vartėsi į šalį, kad žmonėms sunku buvo jose būti. Pastaciūs vieną sukutį (giroskopą) Deutschlandas gali plaukti taip gludžiai kaip ir didžiulis laivas lyguma vandeniui.

Svarbiausiu gi patogumu orlaiviams yra giroskopinis kompasas, kuris visuomet rodo į šiaurę, kuomet paprastas magnėtinis kompasas tikroji vartoneji po spaudimu rodo pradėjus nuo šiaurvakarių į šiaurę—o kartinai į pietryčius.

UPELIS.

Tarp kalnų teka sraunys upeliai. Su jais kalba vargo žmoneliai; L'nsma, upeliai, jums tarp kalnelių. Smagu kvėpuoti žiedais gėlių.

Balsai paukštelių
Jumis žadina.
Uogos krumelių
Jumis linksmina.
Krantų medeliai.
Nuo audrų gina.

O mūsų širdį sielvartai spaudžia. Aplinkui mumis vargeliai siaučia. Ašaros karčios—mūsų likimas. Juodos duonelės nedatekimas.

Mielai upelai.
Mumis našlačius
Bent jus raminkit!..
Į jures plaukdami.
Tarp pievų išsiliudami.
Vargus skandinkit!..
Dagilėlis.

VIETINĖS ŽINIJS.

Iliodoro prakalbos. Išgirdęs kad "garsusis" Rusijos popas Iliodoras, atvažiavęs Chicago, skaitys lektiją vasario 4 d., Hull House svetainėje, nuėjau pasiklausyti.

Nežiurint dikčiai šalto oro ir 25c įžangos, prisirinko publikos pilnutė svetainė; matėsi daug lietuvių, lenkų, rusų ir žydų.

Išėjęs ant estrados, rusų "nepriuginingos cerkvės" popas Pieškovas, perstėjęs publikai Iliodorą; dauguma rusų, matyt, jam (Pieškovui) nesimpatizavo ir nedavė daug kalbėti. Priežastis buvo gal tame, kad jis norėjo duoti Iliodorui savotišką temą: kad Iliodoras agituoja už neprigulmingas cerkves, bet Iliodoras, kaip tik priešingai, nei vienu žodžiu savo kalboje apie tai neprisiminė.

Dabar apie Iliodorą: Vidutinio ūgio, stambus, apie 40 metų, gražus vyras su juoda maža barzdele. Poza, judėjimai—tvirti, liūsi. Kalba turtinga, graži, įspūdinga, simpatiška.

Matyt kad tas žmogus pilnai apdovanotas oratoriškais gabumais, tikta savo "as" per daug augstyn stato.

Tema jojo kalbos buvo šitokia: "Kas yra faktiškas Patriarchas rusų cerkvės." Pagal jojo žodžius, visagalingiausiu patriarchu rusų cerkvės yra "beogramotnyj muzik brodiaga, Rasputin", (neapsviestas muzikas, padauza Rasputinas). Patvirtinimui savo žodžių jis priėmė daug faktų apie tai, kokią paprastą popas Rasputinas turi įtaką ant Rusijos caro ir carienės. Žinoma, visų pasakytų pa-

vyzdžių negalima surašyti. Rasputinas, turėdamas 30 metų, nemokėdamas nei rašyti nei skaityti, dasigavo prie caro dvaro ir "patiko" carienėi. Tada, atvedimui akių, carienė užmanė "padaryti"

Rasputiną popu. Šiek tiek išmokino jį skaityti, rašyti, ir Rasputinas greit liko išsivertintas į popus.

Nuo to laiko ir prasidėjo Rasputino karjera: nei vėinas rusų vyskupas, mitropolitas negavo diezeijos be žinios ir daleidino Rasputino.

Kada Peterburgo staciatičių arciavyskupas, sužinojęs apie santykius carienės su Rasputinu, persirgė jo, tai antrytojaus liko išstremtas iš Peterburgo. Ne tik rusų dvasiškija bijojo Rasputino, bet ir ministeriai prigulėjo nuo jo, nes dauguma jų (pav. Prokuroras, Sinodo, Sableras, ministras justicijos Ščeglovitovas, Izvolskis ir kiti), tik su pagelba Rasputino dasigavo prie savo augstų vietų; o kurie jam nepatinka, taip pat greit esą krito žemyn.

Taip pasakoją Iliodoras, kuris, kaip žinoma, ir pats buvo per Rasputino įtaką iš Petrogrado pašalintas. Iliodoras sakosi turįs 3 sąsiuvinius locna Rasputino ranka parašyto "dieninio", kurį turėjo carienė, bet paskui kokiui tai būdu tie sąsiuviniai patekė jam ir greitai laikė, jis manęs juos paskelbti spaudoje, nežiurint visokių daromų kliūčių iš rusų valdžios pusės čia Amerikoje.

Tuose "menuaruose" esą surašyti visi "biaurūs darbai Rasputino ir caro dvaro".

Tąsa ant 7 pusl.

Apgarsinimai.

VARDO PALAIKYMAS.

Pasiiekti gerą vardą yra prakilnus tikslas, bet daug prakilnesnis tikslas jį palaikyti. Musų diemoje per dažnai atsitinka apgaudinėjimas ir panudojimas blogam viešosios nuomonės prieštaram. Bet žinok Trinerio Amerikinis Karčiojo Vyno Eliksyras niekuomet nesuvis savo draugu. Todėl tai padėkones laiški taip be paliovos plaukia. Perskaityk šitą: "Haselton Station, Youngstown, O. Aš turėjau skausmus viduriuose per 23 metus. Išleidau daugybės pinigų be jokios naudos. Buvau taip nusilpnėjęs, kad beveik miriau ir tarytum nebuvo man jokios pagalbos. Tasyk aptiekininkas pasakė: Pabandyk Trinerio Amerikinio Karčiojo Vyno Eliksyro. Aš jo paklausiau ir tuojau mano padėjimas pagerėjo taip, kad aš tarytum išnauju gimiau šitan pasaulin ir dabar aš jaučiuosi gerai. Tegul kiekvienas padaro tą patį. Iš gilumos širdies dekoju jums už tą viską. Jacob Novovet." Neimk pigių panegzdžijimų! Kaina \$1.00. Aptiekose. Trinerio Linimentas turi tokį pat puikų vardą, kadangi jis yra nesulyginamas nuo ramaty. neuralgijos, pamaitinimo, nušalimo ir tt. Kaina 25 ir 50c. aptiekose, krasta 35 ir 60c. Jos. Triner, išdirbėjas chemikas, 1333-1339 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

Pajieškojimai.

Pajieškau savo sesers Onos Narkovičės-Plopienės ir draugų: Jevos Rukočiūtės-Zaveckienės Ar Magdalenos Bogusienės, visos Suvalgų gub. iš Kalvarijos miesto. Atsiskaityti adresu: Marijona Katilaukienė, 87 Warwick St., Newark, N. J.

Pajieškau Pauliaus Valados, Petro Blažonio ir Alenos Valadziūtės, išeikėjusių už Jonuškos. Turiu prie jų labai svarbių reikalų. Vinas Blažonis, 1732 W. 62 St., Seattle, Wash.

Pajieškau savo pusseserės Kazlūnės Kraujalaitės, Antano Kraujalio dukters, Kraujalių kaimo, Truskavos parap. Atsiskaityti adresu: A. S. Kraujalis, 2055 W. 22nd St., Chicago, Ill.

Pajieškau savo giminių Uršulės, Juozapo ir Petro Latozo, Skaudvilės parap., Raseinių pav., Kauno gub. Sėso Uršulė išeikėjusi už lenko So. Omnia, Neb, Petras Latoza gyvena Kenosha, Wis. Atsiskaityti adresu: Jokimas Latoza, Westville, Ill.

Pajieškau savo brolio Antano Arlauskos, Pirmiaus gyvenio Philadelphia, 1018 Caulton St.; nuo keturių metų neturiu žinios apie jį. Jis paeina iš Jausodžio sod. Navarėnų valdaus, Telšių pav., Kauno gub. Kas apie jį žino, melžiu atsiskaityti adresu: Domininkas Arlauskas, 3533 Wallace St., Chicago, Ill.

Pajieškau savo tikro Irollo Prano Kuluko. Gyveno Michigan City, metal ir pusė iš ten išvažiavo. Atsiskaityti adresu: Jonas Kulukštas, 172 E. 116th St., Kensington, Ill.

Pajieškau savo vyro Prano Manausko, Suvalgų gub., Kalvarijos pav. Praniunų sod. Jis mane apleidė kovo 29 d. 1915 m., palikdamas mane sunkiame padėjime, bet aš jam davanau ir prašau jo atsiskaityti, ar gal kas kitas teiksia man apie jį pranešti. Jis yra juodų plaukų, pilgo veido, 6½ pėdų augėjo. Prašau pranešti adresu: Julijona Mankauskienė, 548 Broad St., Bridgeport, Conn.

Reikalavimai.

REIKALAUJA DARBININKŲ.

Pilnai yra darbo vyrams ir moterims restauracijose, fabrikuose ir privatiuose namuose; užmokėstis yra geriausia, kokią yra mokama Chicagoje. Vyrams \$2.75 į dieną, nuo 25c iki 30c, į valandą. Adresas toks: Atlas Employment Office, 6300 So. Halsted St., Chicago, Ill. 3rd floor, Room F. Telefonas Normal 162.

FARMOS!

Kiekvienas darbininkas, vyras ar moteris, gali turėti savo nuosavą 20 akrų ukę su viena gera karve, viena gera kiaule, 20 vištų, 100 vėlinių ir būti neprigulmingu. \$1.00 įmokėti ir po \$1.00 kas savaitę. Ar tiesmes žinios uželk, ar parašyk pas: R. H. ENOCH, 16 N. Halsted St., L4 Chicago, Ill.

PARDAVIMA PIGIAI. Trimi sėdynėmis barzdų skutykla gerą vietą lietuviui pietinėj dalyj. —James J. Barry Co., 434 So. Dearborn St., Phone: Harrison 5839.

KARĖ! KARĖ!

Pamatyk Pasaulį kariaujanč! 300 fotografuotų paveikslų su apskaitymais aštuoniuose spalvose, nei du nėra vienuodu, nūmiti nuo tikrų atsitikimų įvairiose mušlaukių dalyse Europoje. Pristysk 35c. Express Money orderiu, arba 25c. sidabru ir 10c. krastos ženkleliais. Reikalaujama agento. Lewis Hayden, P. O. Box 1061, Renton, Wash.

\$1.000
Lietuvai

Koncertas ir Balius

Vasario-Feb. 11ta, 1917

Pulaskio Svetainėje
18 St., ir Ashland Ave.

Pradžią 6 val. vak.

PROGRAMA DALYVAUJA:

Marion Rakauska,
Karolius Sarpalius,
Jonas Zolp,
"Harmonijos" Kvartetas,
12 žmonių orkestra,
P. V. Sarpalius, direktorius.

Šokiai-Žaismės

Pelnas \$1.000 Lietuvai

Ruošia ir kviečia

Chicagos 50 Dr-ju Sąryšis

DR. O. C. HEINE

DENTISTAS
OFISAS: Kamp. 31 ir So. Halsted St.
(Gyvenimas virs Aptiekos). CHICAGO.

F. P. BRADCHULIS

LAWYER

LIETUVIS ADVOKATAS

30 N. LA SALLE ST., CHICAGO

ROOMS 1107-1114

Telephone Franklin 1178

GYV.: 3112 S. HALSTED ST., ARTI 31st ST.

TELEPHONE YARDS 2390

KELIAUJANTIS AGENTAS

Mūsų keliaujantis Agentas A. Rukas lankosi po New York, Jersey

City ir aplinkinius miestelius. Jis užrašinėja "Lietuva" ir renka apskelbimus į mūsų laikraštį.

LIETUVA PUB. CO.

Severos
Lietuviškas
Kalendorius

1917 metais jau
atpažindamas ir
gavęs išsivertinti.
Reikalauk
aptiekų arba ra-
tyk tiesiog mums,
o mes mielai pa-
siųsim.

Dovanai

Kosulys

dažniausia buna įki-
rejusiu apsiroiskimu
ligone, kaip: pažan-
džių uždegimas, in-
fluenza arba mėsūn-
ginis trupas. Kad
sulaikyti kosulį ir
palengvinti slogoms,
patariama vartoti

Severos
Gothard Oil
(Severos
Gothardilės
Alieus.)

Yra žinomas kiek-
vienose namuose
kaipo parinktas
linimentas teinti
sopandius vietas,
ypač gimtias iš
reumatizmo, per-
saldymo, arba
uždegimo. 25 ir
50c.

SEVERA'S BALSAM FOR LUNGS (SEVEROS BALSAMAS PLAUCIAMS)

Tuoju gydymo būdu gali naudotis ne tik suaugusieji, bet ir vaikai. Net mažiausias kudikis gali apturėti palengvinimą. Taigi vartok tuos vaistus nuo kosulio, persaldymo, užkimo, nediferinės gerklės skaudėjimo, kosulio, gimusio iš pažandžių uždegimo ir nuo influentinio kosulio.

Kaina: 25 ir 50c.

Prašoma aptiekose reikalaukti tiktais Severos Gyduliu, saugoties dirbtinių arba falsifikuotų ir visomet pasakyti firmos vardą: "Severa" prie kiekvieno pirkimo. Jei vietos aptiekų negalima gauti, užsakius tuojau bus pasiųsta.

W. F. SEVERA CO., Cedar Rapids, Iowa.

PARSIDUODA PIGIAI.

2 lotai besivertimui smukle, ant miesto linijos, leidimas (license) \$500 į metus. Nedidelienais smuklės atdaras. Galima pirkti lengvomis išlygomis. Atsiskaityti tuojau.

F. KIBORT,

Rooms 613—616

179 W. Washington St.

JUOZAS J. BACZUNAS

JONAS P. PAJAUSKAS

Savininkai Didžiausios Lietuviškos Spaustuvės Amerikoje, vardu

MILDA PRINTING HOUSE

814 W. 33rd Street CHICAGO, ILL.

Šis laikraštis "Lietuva" yra atliekamas mūsų Spaustuvėje

SPECIALIS IŠPARDAVIMAS

100 LAIPSNIŲ GRYNOS DEGTINĖS

"South Shore Club" išpo valstybės bendaroles

4 kvortos arba 1 galionas už\$2.45
8 kvortos arba 2 galionai už\$4.75
12 kvortų, arba 3 galionai už\$6.95
RUSŲ MONOPOLINE DEGTINE 100 LAIPSNIŲ.
Gryna, 4 bonkos už\$2.45
Gryna, 8 bonkos už\$4.75
Gryna, 12 bonkų už\$6.95

Atminkite, kad pas mus pirkdami perkate gryną, 100 laipsnių stiprumo degtinę, o ne pusian skiestą vandeniui, kaip kad kiti parduoda.

Parėikalaute mūsų lieterių, degtinių ir vynų kainų surašą. Pinigai turi būti priėmiami drauge su užsakymu, kuras ar ekspreso prisaku.

ATMINKITE, kad garantuojame mūsų "SOUTH SHORE CLUB" degtinę turinčia 100 laipsnių stiprumo, gryną, seną ir gerą—arba sugrąžinsime Jums pinigus atgal.

DYKAI nuo dabar iki Kalėdų švenčių išsiųsime kiekvienam didelį kalendorių 1917 metams.

IRA, R. & C. III W. Va Buren St. Chicago, Ill

Lietuvoje Europos Karės Metu.

Sioje knygoje p. A. M. Martus, senas amerikietis, kuris prieš pat karę parvažiavo iš Amerikos į Lietuvą, aprašinėja, ką jis savo akimis matė Lietuvoje laike karės. Ji aprašinėja:

1. Nuo karės prasidėjimo iki Lietuva pateko vokiečiams.

2. Kaip kariūnėnė elgėsi su Lietuvos gyventojais.

3. Kaip susitvėrė Lietuvių draugija nuo karės nukentėjusius šelpti ir jos darbavimas.

4. Lietuvių tremtinių kelionė iš tėvynės 1400 verstų gilumon Rusijos peščionis bei arkliams. Pats šios knygos autorius dalyvavo šioje turtingoje skurdo kelionėje.

5. Katalikų su liuteronais nesutikimai ir už ką. Daugelio iš jų yra pavardės, taipgi gyvenimo vietos pažymėtos.

Si knyga turi 77 puslapius, su daugeliu paveikslų.

KAINA 50 CENTŲ.

Norint ją gaut, siųskite užsakymą adresu:

Lietuva Publishing Co.

3252 SO. HALSTED ST., CHICAGO, ILL.

PLATINKIT "LIETUVA"

VIETINĖS ŽINIOS.

Taša nuo 6 pusl.

Kalba Ilodoros tėsėsi apie pusantros valandos laiko, ir publikai, žinoma, buvo žingeidų klausyti.

Vakare Ilodoros skaitė antrą lekciją apie Rasputiną ir caro dvarą North Sidėje.

Baigdamas savo kalbą, Ilodoras prajuokino visą publiką, kritikodamas staciatikių maldaknyges. Esą cerkvinės maldaknygės nieko daugiau ir nėra, kaip tik garbinimas eary šančių ir buvusių patriarchų ir mitropolitų, o išmetu šitas visas vietas, esą neliktų kuom ir Dievui melstis.

S. V.

"Naujienu" byla pasibaigė. Kiek laiko atgal "Naujienu" buvo neteisingai aprašę tų atsitikimų Cicero, Ill. ir smarkiai užsiptolė ant p. J. Kulio, "Lietuvos" agento. P. as Kulis pasiūlyto apšmeižtas ir negalėdamas gauti "Naujienu" redakcijoj atšaukimo, padavė "Naujienu" teismui už savo ypato apšmeižimą. Byla tėsėsi ilgoką laiką ir diena bylos pradėjo jau artintis. Kaip teko mums girdėti, "Naujienu" sutiko verčiaus užmokėti p. Kuliu \$100.00 negu stoti teismui. Tuom toji "šmeižimo byla" ir užsibaigė. Nors vienas žmogus šiek tiek pertikrino "Naujienu", kad užsišokinimas—tai brangus, yra eksperimentas.

Baisi eksplozija. Baisi tragedija pasitaikė per keturą savaitę ant West Side netoli nuo Halsted st., prie 813 W. 14 th place. Dideliam name, kuriame gyveno arti 40 šeimynų, lenkų, žydų, čekų ir keletas šeimynų lietuvių, pasidarė gazo eksplozija. Namai sugrūvo, užversdami gyventojus ir tuojau prasidėjo gaisras.

Eksplozijos smarkumas buvo toks didelis, kad per porą blokų aplink visi langai išblyrė. Eksplozija pasidarė apie 1 val. nakties. Šaltis buvo neišpasakytas. Atvykusieji ugniagesiai pradėjo gesinti gaisrą ir supylė tukstantus galionų vandens, bet šaltis buvo taip didelis, kad vanduo tuojau iš užalo ir degantieji viduri griuvėsiai apsidengė stora ledo pluta. Užgriauti žmonės, kurie nežuvo tuojau, atsidūrė kaip ledininiame karste. Kelios desimtis žmonių liko sužeistų, daugelis žuvo.

Miesto valdžia pradėjo tyrinėjimus, keno kaltę, kad šita baisi nelaimė atsitiko.

Iš West Sides. West Sides draugijos jau daug pasidaravę dėl karės nukentėjusių, bet jos ir toliau nemano rankas nuleisti. Organizacija deda visas spekas, kad kiekvienas kas gyvas prisidėtų su savo skatiku prie to darbo. West Sides draugijoje dabar eina agitacija, kad sarniai nors po doleruką į metą paaukaukų nuo karės nukentėjusiems. Toliau, kaip matyt, veik visos draugijos Westsideje atskirai rengia vakarą ir vis naudai nukentėjusių nuo karės. Organizacija taipgi ruošiasi parengti "strosnai" didelį pikniką su išlaimėjimu vasaros laiku. Taigi, kaip matyt iki rudenio, kad tik kita tukstantinė nesudarytų nuo westsidečių. "Fain" darbą atlieka westsidečiai savo brolių naudai.

Eskulapas.

Westsidečiai ir biznyje mano visus pralaimėti. Chicagoje nemažai gyvuoja lietuvių skolinimo ir budavojimo bendrovių. (spulkos) ant West Side randasi tokia bendrovė po vardu Simono Daukanto. Kaip valdyba ir dektorai sako, tai minėta draugija jau daug savo konkurentų pralenkė, gors, sulyginamai ji yra dar jaunutė. Valdyba sako, kad jeigu dar vienus metelius taip pavaryti, tai Sim. Daukanto skolinimo bendrovė užimtų pirmą vietą. Vien tik sausio mėnesį prisirašė prie jos suvirš 60 sarnių. Iš to, aišku, kad žmonės darbininkai suvanta, kad jie patys gali su savo pinigais daryti apivartą, kaip ir svetintaučiai.

Viso turto tos bendrovės yra \$143,867.21 ir turi ji 282 narių, kurie moka 35.40 akcijų. Per 1916 metus parduota 1,269 akcijos. Eskulapas.

Naudinga žinutė Chicagoje. Kaip seniau taip ir dabar ypač paskutiniu laiku, šios šalies mokslo departamentas pradėjo labai rūpintis, kaip sumažinus bei mokslių skaitlių ir palengvinus norintiems įgyti dykai mokslą. Tam tikslui buvo atidarytos vakarinės mokyklos. Paskutiniu laiku Chicagoje susitvėrė "Jungtinis Komitetas delei išmokymo ir pilietinio suaugusiųjų svetintaučių." Ši komiteta įeina labai svarbios organizacijos ir žymios Chicagoje ypotos pav. American Association of Foreign Language Newspapers, Chicago Association of Commerce, Chicago Women's Club, City Club of Chicago, Immigrants' Protective League, Women's City Club, ir daug kitokių organizacijų.

Iš ypato užteks paminėti Miss McDowell, Miss Addams, Mr. Johnston ir t.t.

Šis tai komitetas ir pradėjo rūpintis suaugusių svetintaučių lietuvių, norinčių įgyti mokslą, koki kas nori, pradedant nuo A. B. C., baigiant amatų ir aukštesnėmis mokyklomis.

Pirmutinė pagalba yra suteikiama tiems, kurie nori pramokti angliskai rašyti, skaityti, ar skaitlavinimo. Tam tikslui yra aprinkta McAllister viešoji mokykla ant 36-tos ir Gage gatvių, t. y. ant Bridgeporto, pačiame lietuvių centre. Mokytojos yra viso, specialistės savo šakose, atlieka savo užduotis su didžiausiu atsidavimu. Viršininkė (principal) vakarin. McAllister mokyklos yra poni P. Hornbaker, labai užsiinteresuoti savais mokiniams. Iš savo pusės p. P. Hornbaker stengiasi pagalbėti mokiniams kuom tik gali. Paskutiniu laiku tapau ir aš pakviestas prie tos mokyklos, kaip jos organizatorius ir klesų užsiurtojas. Mano užduotis bus supažindinti lietuvius su ta mokykla ir gauti kuodaugiaušiai jai mokinių. Taipgi su pagalba p-lės Grace Abbot, kuri yra direktorium "Immigrants Protective League" ir kartu sekretorium "Joint Committee on the Education and Naturalization of the Adult Foreigner", stengsimės pagalbėti neturintiems mokiniams surasti darbą, arba netikusį darbą permaintyt geresniu.

Taigi lietuviams chigiečiams, ypač bridgeportiečiams, reiktų kuodaugiaušiai pasinaudoti iš progos. Mės rūpinamės išgauti neprigulmybę savo Tėvynei, o nesirūpiname įgyti kas yra reikalingiausia kiekvienam žmogui, tai yra įgyti nors pradinį mokslą. Kokia bus mūsų liuosybė, jeigu turėsime kvieisti svetintaučius, kad ateitų ir valdytų mumis nes mūsų žmonės, budami neapsiviestais, negalės užimti vietų valdžioje, kurias turėsime pavesti, žydams, lenkams, vokiečiams ir kitiems, kurie bus mokytesni už mus?

Tokiū būdu dabar yra laikas ir priderystė kiekvieno lietuviuo išsilavinoti, tada busime ir šiai šaliai ir savo Tėvynei naudingesni. McAllister vakarinės mokyklos mokslo valandos yra: Panedėliai, utarninkais, seredomis ir ketvergais, nuo 7 val. liki 9tos val. vakarė. Moksas visiems dykai.

Jonas Šileika.

3812 N. Hamlin ave.

Nepaprastas koncertas. Šį nedėdienį, vasario 11 d., atsisub didelis koncertas ir vakaras su šokiais Pulaskio svetainėje, ant Ashland ave. prie 18-tos gatvės. Pradžia lygiai 8tuosiose. Rengia ji 50 Chicago's draugijų ir visą pelną skiria nuo karės nukentėjusiems lietuviams. Komitetas sukvietė programan geriausius Chicago's dainorius, muzikantus ir kalbėtojus ir nėra abejonės, kad tokio gražaus vakaro seniai jau Chicagoje nebuvo. Kaip komitetas praneša, tai jau daugelis žmonių nusipirko sau tikičius iš kalno.

Šis vakaras yra vertas kuodidžiausio parėmimo. Todel patis atsilankyt ir kitus paraginkit atsilankyti.

S.

JUOKELIAI.

NEKOMPETENTUS.

Viena dikta moteris įėjus aptiekon ir pamatė už stalo jauną aptiekininką, nuostebusi tarė jam: — Ar tu vaikelis ne perjaunas esi aptiekos prižiūrėti? — Gal, atsakė tas. Bet kuogaliu tamistai patarnauti? — Argi tavo samdytojas nežino, kaip pavojinga leisti vaikui aptieka vesti? tėsėsi ji.

— Aš esu kompetentus tamistai patarnauti,—tarė pagelbininkas saltai.

— Ar tu nežinai, kad tu gali ką užnuodyti? tvirtino diktoji moteris.

— Nėra ko poniai bijotis to, atrėžė vaikas.—"uo galiu tamistai patarnauti?"

— Turbut eisiu į kitą aptieką, tarė moteris atsisukdama į duris.

— Aš patarnausiu tamistai taip gerai ir taip pigiai kaip ir kiti.

— Na, tai paduk man muilo šmotelį, tarė moteris pagalvojus.

BEREIKALINGA RUPESTIS.

Pati. Klausyk, Jonai, atsilik ir nuėjus pažiūrėk ar ne vagis įsilaužė.

Vyras. Duok man ramumą, tai tik katė trankosi.

Pati. Tai ne katė; tik klausk. Aš tikrai sakau, kad tai vagis.

Vyras. Jei tu tikrai žinai, kad tai vagis, tai koks protas man eiti žiūrėti jo?

TINKAMAS UŽSIĖMIMAS.

I. Kaimynas.—Nežinau nei ką bedaryt su savo vaiku: mokyti nenori, dirbti tingi, o pinigų apsisukdamas prašo.

II. Kaimynas.—Kodel nesurandi jam kolekoriaus vietos barguojamoj sankrovj?

TIKRAS PRIPARODYMAS.

Jis.—Labai man gaila, kad tamistos b.o's serga. Ką gi telegrama praneša?

Ji.—Nedaug ką, bet aš bijau, kad jis miršta, nes raštas taip atsimainęs, kad aš visai negalėjau pažinti.

GERAS IŠVEDIMAS.

Ponas.—Tik tu žiūrėk jo! Ve ką jis pasakoja! Ar tu esi kvailas, ar aš?

Jo Tarnas.—Aš nemanau, kad ponas kvailą tarną laikytumete.

UŽTEKS DARBO.

Ponia.—Jei dar taip padarysi, tai aš tuojaus paimu kitą tarnaitę.

Tarnaitė.—Poniute, galite imti, užteks darbo abiem.

MATEMATINIS KLAUSIMAS.

Mokytojas.—Kas yra nežinomoji kiekybė?

Mokinys.—Tai, yra tas, ką gauni pirkdamas anglių toną.

GERAI PASAKĖ.

Plaukuočius.—Tai gėda turėti tokį pliką galvą kaip tavo. Pasiziūrėk į mano plaukus,—ve.

Beplaukis.—Gerai, bet norėčiau tavęs vieno dalyko paklausti. Plaukuočius.—O ko tokio?

Beplaukis.—Ar tu matel, kad bruzdžioj gatvėj žolė augtų?

PATARIMAS.

Dailininko pati.—O, Jonai, kad tu matytum koks tavo veidas juokingas, kuomet tavo juokingi paveikslai sugrįžta, tai tu pralobtum jį berašydamas.

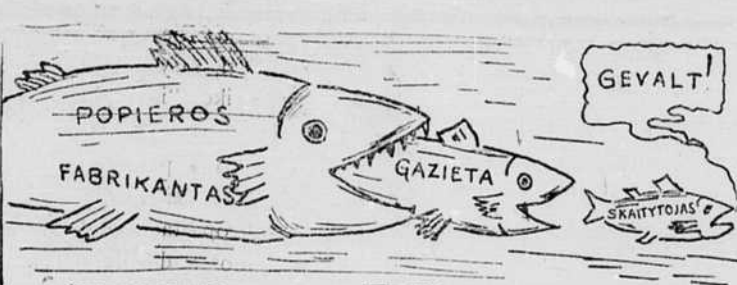
JUOKINGAS.

Teisėjas (kaltininkui už pačios mušimą) "Šešiosdešimt dienų—ir aš norėčiau, kad galėčiau tau daugiau priteisti.

Kaltininkas.—Ir aš norėčiau! Matau, kad tamistos padėjimas namuose ir mano yra vienodi.

YRA LAISKAS.

"Lietuvos" redakcijoje yra atviras laiškas A. Jonaičiui nuo Varšavos Moterų II Gimnazijos berdėtinio. Ateikite atsiimti.

BAISI PASAKA!

Jel. Geri dabar laikai visiems—tik ne Kaizeriui ir jo laikraščiams. Kaizeriui, matai, dabar lupa kailį iš visų pusių, o ir laikraščiai, brolau, dabar pakliuvo į baisią pirtį. Jes-ser! Žiūrėk, ateina generolas fabrikantas, ką pašla popierą gazietai padirba ir komanduoja tau:

— Smirno!—sako.—Arba mokėk brangiau už popierą, arba ant šilko sau ją drukuokis. Dabar, matai, tokį geri laikai, kad skudurai, iš kurių dirba popierą, visai išnyko, tai ir popiera pabrango.

Nieko nepadarysi! Turį žmogus mokėt, kiek nori, ba ant šilko gazieta nedrukiosi, ba šilku skaitytojas cigarėto sau nesusuks.

O už to generolo visa, brolau, armija stovi. Pirmi drukoriai, ką gazieta kreivai išdrukuoja, už jų zecerai, ką j viršų kojomis raidės sustato; už jų artistai, ką visokius pikčierius šleivai numalevoja, už jų ekspeditoriai, kurie čikagiskio skaitytojo gazieta į New Yorką, o new jorkiskio—į Chigagą nudugnina; už jų visoki pisoriai, ką tavo, mielas skaitytoja, gražų vardą į knygas iš kito galo užrašo; už jų džianitorius, ką visas atsiųstas korespondencijas iš ofiso "per klaidą" iššluoja,—visa šita armija smarkiai atakuoja laikraščio kasierius.

— Mokėk, sako, šunsnuki daugiau algos mums, ba kitaip kvitysim....

Net ir pats ponas redaktorius, ką kita sykį gazieton vieton moksliško abraką pėly priberia, ir tas nosį raukia, bet viežlybas ir mokytas budamas ne keikia ir prieš akis su kumščiu ne šokinėja, tik po nosia sau murma:

— Gal vertėtų ir man pridėt.... Kad nors užtektų tomų skylėms ant "tetos" užlopyt, ką nuo ilgo kėdės sėdėjimo prasišrynė....

Kaip ateina "pėdė" ir kaip tokį kozackį maršą visi užtriubina vienu rožu—tai yra ko pasiklausyt.... Dalibuk!

Tau, mielas skaitytoja, gal ir juokai iš to, bet gazieta kasieriui beveik verkt noris. Pasikąsęs, pastenėjęs, pasiderėjęs—ar nenuleis—jis turi mokėti, ir moka. Ba ką padarysi? Jis yra mandras ir žino, kad jeigu, ponedžiau neduok, sustraikuotų ir gazieta laiku neišeitų, tai už kelių dienų skaitytojai jį gyvą žemėn suvarytų savo laiškais—butų riestai, aršiaus negu kaizeriui.

Pradėjo tada mūsų gazieta msyslyti, už ausų krapštytis ir ukazijos jiškot, kaip iš duobės išlindus.

Ko daugiau mislina, to karščiau darosi. Nuė, vyras maudytis—gal sako atsivėdysiu, tai puodinė geriaus dirbs. Ir pamąstoma jam, dzievaži!... Vandenyj pamatė, burį žuvų, ir dar pamatė, kaip didesnė žuvis mažesnę rija.

— Ar ragejai,—sako,—kaip tai Dzeio galybės viskas su išmislu sutaisyta: dzidesnis mažesnį rija, kad dzidesnis nepasciptų, o mažesnis nesimučt....

Ir atėjo jam galvon, kad ir jis taip gali pamėginti. Ir pakėlė jis savo gazietao čienią visu pusdoleriu.

— Kad jau ryč, tai ryč—sako jis.—Mani dzidesni rija, tai ir aš mažesnį pamėginsiu.

Tai matote, kaip ir kodel dabar visos gazietao prenumeratos kama kelia.

Mūsų manadžierius kitaip sau galvojo: "Reikia—sako jis—taip padaryt, kad ir vilkas būtų sotus ir ožka čielia." Tai ir nutarė, kad mės už gazietao prenumeratos nekelsim, bet prašysim, kad mums mūsų skaitytojai "pamačytų."

O "pamačyt" gali, brolau, labai.

Jeigu užsilikęs esi su savo prenumerata, tai prisiųsk mums ją greitai.

Jeigu turi draugą ar pažįstamą, ką "Lietuvos" dar nekaito, prikalbink jį, kad sau užrašytų. Daugiau mės nieko nenorim.

Mės žiūrėsim ir dabosim, kad mūsų laikraštis duotų kuodaugiaušiai jums gerų, teisingų žinių, žingeidžių ir juokingų paveikslų, naudingų pamokinimų ir gražių pasakų, o jūs nepamirškite gerą žodį už "Lietuvą" tarti, ir naujų skaitytojų mums prikalbinti, tai tada bus taip, kad "Ranka ranką plauja, kad abidvi baltos būtų."

Tai gyvai, talkon!

"Lietuva" kaštuoja tik du doliarai ant metų, o vieną doliarą ant pusmečio.

Laiškus adresuokit taip:

"LIETUVA"

3252 South Halsted Street, Chicago, Ill.

Nauja Krautuvė Laikrodėlių

Visokių auksinių ir sidabrinių papuošalų, ypatingai laikrodėlių, šluobinių žiedų ir t.t., parduodu pigiausia kaina. Gerai talsau visokius laikrodėlius. Kviečiu savo draugus ir pažįstamus ateiti ir pamatyti mano naują krautuvę. Adresas:

J. VENCKUS

903 W. 33rd St., prieš pat šv. Jurgio bažnyčią, CHICAGO, ILL.

VYRIŠKŲ DRABUŽIŲ PIGUMAS!

Mės nesame bankieriai, bet mės gvarantuojame Tamstai sušėdymą 50% ant Tamstos pinigų, nusiperkant sau drabužius pas mus. Vyrams ir vaikams padarome ant orderio naujus slutus nuo \$30.00 iki \$60.00 už pusę kainos. Truputėlį nešlotus nuo \$25.00 iki \$60.00 ant orderio darytus slutus parduodame po \$5.00 ir brangiau. Naujas ir truputėlį dėvėtas kelnės nuo \$1.00 ir brangiau. Valkų sluti \$2.50 iki \$7.50. Skrynios ir valyzai.

S. GORDON, 1415 SOUTH HALSTED STREET CHICAGO, ILL. Štoras atdaras kasdien ir vakarais iki 9 val. Subatomis esti atdaras iki 11 val. vakare. Nedėdieniais—iki 6 val. vakare.

Tel. Canal 5395
J. G. Mezlaizskis
Generalis
Kontraktorius ir
Namy Statėjas.
2123 W. 23rd St.

Vėšiausia Vieta, Tai MILDOS TEATRAS

3138-42 So. Halsted St.

Jei vasaros laisvė yra per karšta, tai ateikite į MILDOS TEATRĄ, o čia rasite vėšiausią vietą, asivėdinti ir pamatysite gražesni teatrą negu vidurmiestyje.

Kainos šokiom dienom
5c ant balkono, 10c žemai.

Subatom ir nedėliom
10c balkonas, 15c žema.

Prasideda 7 valandą kas vakarą. Subatom ir nedėliom 2 val. po pietų. Jei liuosame laisvę nori pasilakti, atsidėdinti ir užmiršti savo nesmagumus, tai ateik į

MILDOS-TEATRĄ.

REIKALAUJAME

vyrų ir vaikinių, kurie norėtų išmokyti bardaskutystės ir 4-6 savaites sulg naujusio metodo. Kam dirbti kasyklose ar fejkyklose, jeigu galima buti pačiam darbdaviu išmokus amato, kuris blogų laikų nežino. Mokiname barzdauskutystės taipgi ir moteris, kaip ir rnkadabystės (manicuring). Artesnėms žinloms rašykite: Nossokoff's Barber School, 1202 Penn Av., Pittsburgh; Pa.

!! Pranešimas !!

Šiuomi pranešu, kad nuo pradžios Rugsjacio mėn. perkeliu savo ofisą po

3325 So. HALSTED ST.

TELEPHONE YARDS 5831

Dr. P. WIEGNER

DIDELIS SUVALKIJO ŽEMLAPIS (Mapa)

Sutaisė B. K. Balutis

Didumas 28 per 22 coliu. Penktose spalvose (kolioruose). Parodo lietuvių kalboje visus miestus, bažnytkaimius, kaimus, pačtas, telegrafus, mokyklas, kelius, geležinkelius, ežerus, upes, rubežių tarp lenkų ir lietuvių ir daugelį kitų dalykų.

"Geriausias žemlapis lietuvių kalboje."—Persilato labai puikiai.—Taip atsiliepi apie jį visi laikraščiai.

Kaina
VIENAS DOLIARIS su prišuntimu į namus.

Reikalaukit
B. K. BALUTIS,
3252 So. Halsted St.,
CHICAGO, ILL.

BUK SOFERIU.

Laikas yra gauti sau tinkamą vietą. Niekumet nebuvo toks didelis soferių reikalavimas kaip dabar. Mes duosime užsiėmimą kiekvienam pabaigusiam kursų mūsų mokykloje. Mokiniui pasinaudojama individualūs sistemomis—nuosekles pažinimas ir praktika važinėjime automobiliais visokių rūšių. Prityrę mašinistai pamokis tamistai ir suteiks tinkamus natarimus ir nurodymus. Mūsų mokyklai netruksta geriausių automobilių ir kitų prietaisų. Užtikriname tamistai kad tuojaus gausi leidimą. Dienlinali ir vakariniai kursai. Visas kursas \$25.00. Federal Ass'n of Auto Engineers, 1714-16 Jackson Blvd. (Inc.)

PETRAS VAITIEKUNAS.

"Lietuvos" keliaujantis agentas yra mūsų įgaliotas užrašinėti mūsų laikraščių, rinkti apskelbimus ir pardavinėti knygas.

"Lietuva" Pub. Co.

PETRAS S. REMEIKIS.

Yra mūsų įgaliotas Gardner ir apie linkėje užrašinėti "Lietuvą", rinkti apskelbimus ir pardavinėti knygas.

Liet. Pub. Co.

ATYDAI.

E. ST. LOUIS, COLLINSVILLE, ST. LOUIS IR APIELINKIŲ.

Registruota akušerė ir narsė, viena geriausių ir atsakančiausių savo darbe, kuri daug metų praktikavo akušerijos ir slaugymo profesijoje įvairiose Chicago's ligoninėse, yra baigusi Memorial Hospital. Ji visumet yra prisirengusi patarnauti moterims. Prie gimdymo palatų pusišaukti bile valanda ir prie ilgonių visokiose ligose moterų, bei vaikų sutelkiamu narsės pagaba. Moterims rodos suteikiama dykai.

Ona Jonikionė

537 Collinsville Av. E. St. Louis, II
Viršum Yociss sales
Tel. Kinloch St. Clair 544R.

D-re Maria Dowiat-Sass

Moterų ir vaikų ligų specialistė

Ofisas
1725 West 18th Street
Tarp Paulina ir Woodgat.
Phone Canal 1208

Valandom:
ryč 9:30 iki 12:00 valgyta
ryč 12:00 iki 8:00 val. vak.
Nedėlioms
nuo 9:30 iki 12:00 val. ryto

EVESKIO Prekybos ir Kalbų Dieninė MOKYKLA
Vakarinė
Čia gali išmokyti Anglų kalbos nuo pradžių iki augsčiausios, taipgi lietuvių, vokiečių, rusų ir lenkų kalbų; Aritmetikos, Augst. Matematikos, Istorijos, Geografijos, Polit. Ekonomijos, Knygydytės, Dailiarabės, Laiskų rašymo, Prekybos taisyklų ir t.t. Čia gali užbaigti PUBLIC SCHOOL, HIGH SCHOOL ir PREKYBOS KURSUS. VISKAS AIŠKINAMA LIETUVISKAI.
3106 So. Halsted St. Chicago

DR. A. YUŠKA

LIETUVIS GYDYTOJAS
1749 SO. HALSTED ST. CHICAGO, ILL.
CORNER 18th STREET

"DRAUGAS"

Detuvių Katalikų Savaitinis Laikraštis "Draugo" sandarbininkų skaičiuje yra rimčiausieji ir žymiausi lietuvių veikėjai ir rašytojai. Jame paduodama daug žinių iš draugijų ir visuomenės judėjimo. Vieti dionos klausimai yra svarstomi rimtai ir teisingai.

Prenumerata Amerikoje \$2.00 metams. \$1.00 pusel metų. Kitose šalyse \$3.00 metams. \$1.50 pusel metų. Pažūrėjimui siunčiame vienas numeris veltui. Adresuokite: DRAUGAS PUBLISHING CO., 1800 W. 46th St., Chicago, Ill.

Dr. J. KULIS

Lietuviai Gydytojas ir Chirurgas
3259 So. Halsted St., Chicago, Ill.
Gydo visokias lig

LIETUVIU
**UNIVERSAL
STATE BANK**

atsidarys apie

Vasario 17 d., 1917 m.

Prirengimas druku, knygu ir sutaismas visos systemos, kaip reikalauja valdžia valstijos Illinois, ima daug laiko, ir pakol viskas neprirengta negalima atidaryti. Kaip tik bus viskas gatava Bankas atsidarys

